

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Lermontov

de Șerban Cioculescu

(pag. 5)

ANUL XX

42

(1022)

16 octombrie 1964

12 pagini, 1 leu

**Veac
nou**

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

**Sumbra
comoară
din Lacul Negru**

de V. Korolin

(pag. 4)

INTREAGA LUME A SALUTAT PRIMUL ECHIPAJ COSMIC!

Cei trei cosmonauți surprinși de un fotograf într-o ipostază cât se poate de terestră, în cursul unei plimbări prin Moscova

La bordul cosmonavei „Voshod“, comandantul ei, inginerul colonel Vladimir Komarov, savantul-cosmonaut Konstantin Feoktistov și medicul-cosmonaut Boris Egorov au realizat un nou și cutezător pas înainte în cucerirea spațiilor interastrale.

CITIȚI IN PAG. 6-7:

● **Excepționala premieră a navei „Voshod“**

de Prof. Ing. Aurel Pirvu

Larisa Latinina, actuală campioană olimpică la gimnastică. Își va menține titlul?

Incepînd de la 10 octombrie, timp de cincisprezece zile privirile sportivilor de pretutindeni vor fi ațintite spre Tokio, care a devenit pentru acest răstimp o adevărată capitală sportivă a lumii. Aproape 8000 de sportivi își dispută 300 de medalii de aur, 300 medalii de argint și 314 medalii de bronz. Citiți în pagina 10: LA TOKIO: YOI DON — ATENȚIE, START!

memento

perseverență

Muzeul Central al Armatei Sovietice din Moscova păstrează, între alte expozate, și unul mai puțin obișnuit. E vorba de o plăcuță metalică pe care sînt gravate Ordinul „Războiul pentru Apărarea Patriei” și o stea în cinci colțuri încadrată de o cunună de lauri. Un text alăturat sună astfel: „Unitatea militară îl evidențiază pe ostașul Diacenko Hariton Grigorievici care a străbătut, din prima pînă în ultima zi a războiului, cu caii colhozului său „Novii Șleah” din satul Zagrebelle, raionul Tetiev, regiunea Kiev, următorul drum...” După care sînt enumerate localitățile pe unde a trecut unitatea militară și, o dată cu ea, vițitiul Hariton Diacenko.

Iată cum s-au petrecut lucrurile.

În vara anului 1941, cînd a plecat pe front, Hariton Diacenko a cerut conducerii colhozului să-i îngăduie să ia cu el la centrul de mobilizare și cei doi cai, Malcik și Zubr, cu care lucrase pînă atunci. Cererea i-a fost aprobată.

Eroul nostru a lăsat în urmă Tetiev, Belaia Terkov, Kiev și Poltava. În primăvara anului 1942 unitatea lui a fost încercută de dușman. Hariton Diacenko a propus comandantului un plan spre a ieși din încercuire. Planul a fost găsit bun și Hariton a primit misiunea de a salva din încercuire, cu caii lui cărora le-a înfășurat copitele în cirpe, steagul și documentele unității. El s-a achitat cu cinste de misiune.

Lung și greu a fost drumul străbătut de ostașul Diacenko de la Tetiev la Volga. Nu o dată i s-a propus să-i înlocuiască pe Malcik și Zubr cu cai mai tineri, mai puternici. Dar răspunsul lui Diacenko era invariabil: „Colhozul mi i-a încredințat, eu trebuie să mă întorc cu ei în sat”. Cu cei doi cai, istoviți de ațita efort, neînfricatul ostaș căra zi și noapte, prin cumplite bombardamente, muniții și alimente.

Și într-o zi insoțită de septembrie 1945, în gara Kiev a descins, împreună cu cei doi cai ai săi, ostașul demobilizat Hariton Diacenko. La întoarcere colhozul i-a încredințat îngrijirea cailor gospodăriei. În momentul de față, deși are aproape 70 de ani, el continuă să muncească, înconjurat de grija și atenția numeroasei sale familii. Căci eroul nostru are două fete, cinci băieți și, deocamdată, treisprezece nepoți.

g. b.

9000

de inși

în fața

șevaletelor...

Corpul didactic al facultății de desen și pictură a Universității populare de artă prin corespondență din Moscova arată oricînd cu plăcere dosarele cu temele studenților.

Primele file vădesc trăsături timide, liniile nesigure; mai apoi, însă, dosarele dezvăluie privitorului bucuria celor care s-au lăsat fermecați de magia culorilor, primele compoziții, cele dintîi imagini încredințate pînzei...

Foarte interesante sînt, se pare, crochiurile trimise de pe tîrmurile Canadei și Africii de tînrul marin A. Didenko. Peisajele muncitorului forestier A. Muzalev din regiunea Omsk ar face, la rîndul lor, cîste multor expoziții. Un funcționar de poștă din Iujno-Sahalinsk, pe nume I. Dağoda, urmează abia cursurile anului doi dar lucrările lui mărturisesc de pe acum un talent real, viguros. Și exemplele similare ar putea fi multipliccate. Ceea ce ni se pare, însă cu deosebire semnificativ e numărul, realmente impresionant, de cursanți: peste 9.000. Secretariatul facultății afirmă — după cîte relatează ziarul „Sovetskaia Rossia” — că 45 la sută dintre acești studenți sînt muncitori. Corpul didactic este alcă-

I. SÎCEV

S-au inversat rolurile...

tuit din 80 de artiști plastici din capitala Uniunii Sovietice, cu toții absolvenți ai unor instituții de învățămînt superior de specialitate. Fiecare dintre ei are în grijă între 100 și 140 de studenți, ceea ce presupune o muncă susținută și perseverență.

Nu-i, poate, lipsit de interes să amintim și că facultatea are aproape 30 de ani. Intemeietorul ei, F. Gațuk, a povestit:

— Am început cu 40 de studenți, acum ei se numără cu miile. A trebuit să cream filiale, să lărgim cercurile de studenți de la sate și să ajutăm cluburile sătești și școlile să inițieze tineretul în artă...

s. p.

moscova —

milano

1964

„Bolșoi”-ul se pregătește intens pentru o foarte apropiată călătorie în Italia. Va fi o vizită de răspuns la recentul turneu întreprins în U.R.S.S. de colectivul „Scalei” din Milano.

Colaborarea aceasta creatoare dintre cele două celebre teatre de operă nu este de altfel nouă. Ea a îmbrăcat anterior forma schimburilor de soliști — Mario del Monaco a cîntat la Moscova și Maia Plisetskaja a dansat în Italia — și de tineri balerini și cîntăreți care au urmat stagiile de pregătire la „Bolșoi” și „Scala”. Dar schimbul de turnee din toamna asta este, fără îndoială, cel mai important eveniment din cadrul acestei colaborări, atît prin amploarea efortului făcut de ambele părți cît și prin însemnătatea lui artistică.

„Bolșoi”-ul urmează să se prezinte în fața spectatorilor italieni cu cîteva din cele mai reprezentative spectacole din repertoriul său: „Cneazul Igor” de Borodin, „Boris Godunov” de Musorgski, „Dama de pică” de Ceaikovski, „Sadko” de Rimski-Korsakov și „Război și pace” de Prokofiev. Programul italian al „Bolșoi”-ului va mai cuprinde de asemenea, ca și acela sovietic al „Scalei”, cîteva concerte date de soliștii marelui ansamblu moscovit, precum și două concerte simfonice cu participarea corului.

După cum aflăm dintr-un interviu acordat publicației „Sovetskaia kultura” de către M. Ciulaki, directorul „Bolșoi”-ului, faimosul teatru de operă și balet din capitala Uniunii Sovietice se va deplasa în Italia cu un colectiv alcătuit din 400 de persoane.

În timpul turneului, în foaijerul „Scalei” va fi expusă o expoziție de fotografii care va face cunoscută publicului italian glorioasa istorie a „Bolșoi”-ului, viața de culise a ansamblului, pregătirea noilor cadre etc.

m. v.

sateliți

și

baloane

În văzduh, la o înălțime de aproape zece kilometri, au fost împrăștiate cîteva sute de baloane. Puritate de curentul de aer, ele se deplasează pe suprafețe întinse deasupra planetei noastre. Prevăzute cu aparate sensibile, baloanele culeg informații despre temperatura, umezeala și presiunea atmosferei. Și, pentru a schița tabloul unei viitoare „colaborări” între sateliții artificiali și baloanele meteorologice, în vederea dobîndirii unui pronostic al timpului mai exact decît cele pe care le obținem azi, trebuie să amintim că datele culese de baloane vor fi transmise unor centre terestre prin intermediul sateliților.

Scrutînd viitorul specialiștii își imaginează astfel „activitatea” sateliților meteorologici. Vor fi lansați la înălțimea de 500 de kilometri. Instalațiile de televiziune de la bordul lor vor „observa” suprafața planetei, uscat și oceane, precum și deplasarea baloanelor. Radioemitoarele cu care vor fi înzestrate baloanele vor comunica sateliților informațiile culese de ele. La bordul sateliților informațiile vor fi înregistrate, apoi transmise centrelor meteorologice de pe Pămînt. Aici specialiștii le vor prelucra cu ajutorul mașinilor electronice de calculat și în ultimă instanță vor alcătui harta mondială a timpului.

Recent, printr-o hotărîre a prezidiului Academiei de Științe a U.R.S.S. și a Direcției generale a serviciului hidrometeorologic a luat ființă un Consiliu științific pentru problema pronosticării timpului. În atribuțiile noului for intră și reunirea eforturilor oamenilor de știință de diferite specialități în scopul de care am vorbit la început — obținerea unui pronostic cît mai exact al vremii. Planul oamenilor de știință sovietici include, firește, și problema colaborării despre care am amintit mai sus.

a. n.

fructe
sublimate

Sublimarea înseamnă trecerea directă a unei substanțe din starea cristalină în starea de vapori, adică fără a mai trece prin starea lichidă. Fenomenul a fost folosit cu succes la uscarea fructelor, legumelor, cărnii, peștelui etc. Rezultatul? Batoane, asemănătoare ca formă cu cele de ciocolată dar ușoare ca puful, din care în amestec cu apă se obțin delicioase sucuri de fructe „proaspete”. Dintr-un alt proces, concentrarea, a rezultat un lichid aromat, suc de fructe concentrat, cu volumul redus de șase-

șapte ori. Sînt suficiente cîteva picături din acest lichid pentru a obține un pahar de suc natural aromat și gustos.

De ce au trebuit trecute fructele prin aceste transformări? Sutele de milioane de sticle cu suc de fructe pe care le produce anual industria sovietică iau drumul unor orașe, așezări și sate aflate uneori la mari depărțări de fabricile producătoare. Pentru transportul fructelor ar fi fost nevoie de cantități uriașe de ambalaj, de magazine pentru păstrarea temporară, de mijloace de transport. Reducînd prin concentrare sau sublimare volumul preparatelor scad firește și cheltuielile legate de transportul și înmagazinarea lor.

În ultimul timp Institutul unional de cercetări științifice pentru industria conservelor a mai omologat un produs: suc de fructe cu pulpă. Fructele se spală, se încălzesc pînă la o anumită temperatură și se introduc într-o mașină de presat. Aici pulpa se transformă în piure. Acesta se trimite cu ajutorul unei pompe într-un aparat de omogenizare unde se obține o masă perfect omogenă. După îndulcirea cu sirop de zahăr, sucul se toarnă în borcane. Despre calitatea produsului nu trebuie să spunem, prea multe. E ușor de înțeles că nu-i lipsesc vitaminele, că e aromat și plăcut la gust.

În plus procesul de fabricație a sucului de fructe cu pulpă permite reducerea deșeurilor.

v. a.

dragostea

face

minuni

Șase cai pentru caleașca neagră, patru pentru caleașca de aur, patru pentru cea de argint, un bidiviu pentru prințesă, unul pentru Urs, cițiva ursuleți pentru casa vrăjitorului, o turmă de reni tineri — iată lista, departe de a fi completă, a „recuzitei vii” necesare turnării filmului după piesa lui Evgheni Șvarț „Minune obișnuită”. Regia: Erast Garin și H. Lokșina. În rolurile principale: E. Garin, O. Vidov, N. Maximova, V. Aodiușko, E. Vesnik, V. Karavaeva, G. Gheorghiu.

Între două filmări, actorul și regizorul Erast Garin ne-a acordat un interviu fulger.

— Joc rolul regelui. Ca să zic așa, un rege în rol de regizor sau un regizor în rol de rege, cum vreți... Filmăm o poveste dar caii sînt adevărați. O herghelie întreagă. Și caleștile sînt adevărate. Au aparținut prinților Iusupov. Calești cu adevărat prințiere. Dar a trebuit să le mai dregem pe ici pe colo, căci erau cam dărăpănate. Nici animalele nu le-am procurat ușor: grădina zoologică ne-a refuzat. Pelicanul a avut un șoc după prima filmare. Nici nervii renilor nu s-au acomodat cu camera de luat vederi, așa că a trebuit să cerem o mină de ajutor la Expoziția realizării economiei naționale a U.R.S.S. Renii joacă admirabil. Uneori sînt mai expresivi decît actorii...

— Ce ați filmat azi?

— Scena la han. Dacă vreți să mă ascultați, am să vă citez un fragment din dialogul de azi:

— Oameni, oameni, veniți-vă în fire! Ce faceți? Am lăsat treburile baltă, am uitat de noi și de numele nostru și am pornit galop în munți pe unde și-a înțăr-cat dracu copiii. Ce ne-a adus aici?

— Dragostea!

— Domnilor, să vorbim serios! Nu există dragoste!

— Ba există!

Este un fragment din discuția dintre ministrul-administrator și prima doamnă de onoare Emilia. Visez de mult să joc în piesele lui Șvarț și să regizez un film după una din povestirile lui.

„Minune obișnuită” este o poveste filozofică. Eroi ai caracteristicilor unor oameni care din păcate mai pot fi întîlniți și azi. Regele este un soi de locatar tiran, șmecher și despot. Ministrul-administrator — un hrăpăreț fără scrupule și fără conștiință. Și totuși, în această poveste triumfă în cele din urmă binele și dragostea, care fac adevărate minuni. Tîlul nostru principal e să nu facem un film-basm. Ne vine greu, recunoaștem, dar cine a spus că e ușor să faci minuni, chiar dacă sînt obișnuite?

l. g.

actualitatea • actualitatea • actualitatea • actualitatea

Electrificarea magistralei feroviare Moscova — Sverdlovsk

Uriașele dimensiuni ale Uniunii Sovietice și faptul că multe dintre bogățiile țării sînt situate în regiunile asiatice, în timp ce circa 77 la sută din populație se află masată în regiunile europene — unde se găsește și cea mai mare parte a industriei — fac ca problema transportului să fie una dintre problemele importante și dificile a că-

Realizarea acestei importante lucrări a cerut, după cum se vede, constructorilor sovietici eforturi deosebite. Pentru înfăptuirea ei au trebuit rezolvate și multe probleme de ordin științific și tehnic. Faptul că locomotivele electrice vor circula pe această magistrală cu viteze de 160 de kilometri pe oră și chiar mai mult constituie o performanță deosebită nu numai pentru locomotive, ci și pentru cablul și sistemul de contact. În același timp, datorită condițiilor climatice deosebit de grele, caracteristice îndeosebi regiunii siberiene, cu alte cuvinte geruri foarte mari iarna și călduri excesive vara, materialele utilizate li se impun condiții speciale, ca de pildă funcționarea ireproșabilă la variații de temperatură cuprinse între +50°C și -50°C.

Eforturile deosebite depuse pentru realizarea acestui important obiectiv al planului septenal și succesul obținut justifică satisfacția cu care oamenii sovietici au primit vestea terminării lucrărilor de electrificare a magistralei feroviare Moscova-Sverdlovsk și atenția de care s-a bucurat acest eveniment din partea conducerii de partid și de stat a Uniunii Sovietice.

Ing. Nagy Csaba
Ing. M. Elefterescu

ror rezolvare necesită eforturi deosebite.

Ținînd seama de aceste condiții este firesc ca problemele electrificării și dieselificării căilor ferate să i se acorde atenția cuvenită. Într-adevăr, pînă în 1965 lungimea căilor ferate electrificate trebuie să ajungă la circa 20 000 km, iar pînă în 1970 la circa 40 000 km!

Față de sistemul folosit pînă acum, acela al tracțiunii cu abur, avantajele electrificării căilor ferate sînt evidente. Dintre ele ne rezumăm a enumera mărirea forței de tracțiune, creșterea vitezei de circulație și reducerea consumului de combustibil, ceea ce înseamnă, în final, reducerea prețului de cost al transportului. Concret, utilizarea locomotivelor electrice în locul locomotivelor cu abur se manifestă în reducerea prețului de cost cu circa 20 la sută. Interesant de menționat este și faptul că acțiunea de electrificare și dieselificare a căilor ferate va aduce Uniunii Sovietice în cursul septenalului, adică în perioada 1959—1965, o economie de 4 000 milioane tone de cărbuni.

Avantajele electrificării căilor ferate apar și mai evidente în cazul liniilor situate în regiuni muntoase sau al magistralelor de mare trafic.

Datorită traficului ei intens, se impunea în primul rînd electrificarea magistralei de cale ferată Moscova-Gorki-Kirov-Perm-Sverdlovsk. Și iată că de curînd lucrările legate de electrificarea acestei magistrale de circa 1 800 de kilometri — care reprezintă aproape a cincea parte din lungimea totală a liniilor ce urmează a fi electrificate în cursul actualului septenal — au fost terminate.

Pe lângă faptul că a impus rezolvarea multor probleme tehnice, electrificarea magistralei feroviare Moscova-Sverdlovsk a cerut efectuarea, în condiții de teren și climatice foarte grele, a unor lucrări de mare anvergură. Printre altele a fost instalat un cablu de contact în lungime de 5 700 km, pentru a cărui susținere a fost necesară montarea a 85 000 de stâlpi; pentru alimentarea cu energie au fost construite 55 de substații electrice și o serie de stații raionale. De asemenea, pentru alimentarea cu energie electrică au trebuit construite linii de transport de 110 și 220 Kv a căror lungime depășește 3 000 km, iar lungimea liniilor de legătură cu cablul reprezintă de asemenea peste 3 000 km!

Petrol prin „transsiberianul“ subteran...

Predilecția constructorilor pentru linia dreaptă e perfect vizibilă în urma pe care o lasă pe hartă traseul conductelor. O linie dreaptă leagă orașul Tuimazi de Ufa, capitala R.S.S.A. Bașkire. În atlasul geografic — cîțiva centimetri. În realitate — 150 de kilometri. O altă linie, de data asta mai lungă, străpunge masivul muntos al Uralilor de sud și, lăsînd în urma ei stații de pompare și așezări noi, își continuă drumul prin nemărginitele stepe ale Siberiei apusene, gonind spre rafinăriile de petrol din Omsk și Novosibirsk. Dar spre deosebire de singurătatea din primii ani, o a doua conductă, paralelă cu prima, o însoțește pe drumul deja bătătorit. Așadar, două fluviu subterane care izvorăsc din marea de petrol a „celui de-al doilea Baku“ și alimentează, ca o uriașă rețea de irigație, centrele industriale din Ural și Kazahstan.

„TON“... Celor neinițiați, această asociație de sunete nu le spune nimic. Dar pentru armata de muncitori, ingineri și tehnicieni de pe șantierul imensei conducte ea a avut, într-un anumit stadiu al construcției, o semnificație precisă: inițialele principalelor ei etape (Tuimazi-Omsk-Novosibirsk). Iar cînd Novosibirskul a fost depășit, „TON“ a devenit „TONK“, consoana finală simbolizînd Krasnoiarșkul. A urmat asaltul Eniseiului și cuvîntul s-a îmbogățit cu inițiala Angarskului, ultima etapă a conductei. Astăzi „TONKA“ face parte din lexicul nou al siberienilor, așa cum la vremea lor au pătruns în limbă — și au rămas — Dneproștroiul, Magnitka și multe alte denumiri evocatoare de grandioase înfăptuiri.

Un drum lung, în timp, de 18 ani. În spațiu, de aproape 4 000 de kilometri. La un capăt al lui, la Tuimazi, sudorii bașkiri au unit primele verigi ale albiei de oțel care, o dată cu împlinirea majoratului, avea să ajungă la începutul acestei luni în tînărul oraș siberian Angarsk pentru a consemna existența unui nou fluviu. Un fluviu de petrol.

Pînă a deveni realitate, „TONKA“ a dat destulă bătaie de cap constructorilor. Cei 3 650 de kilometri pe care-i străbate sînt o adevărată cursă cu obstacole. Și încă obstacole dintre cele mai serioase: munți, mlaștini, peste douăzeci de ape curgătoare, printre care și cîteva „dificile“ ca Belaia, Irtiș, Enisei. Ceea ce a făcut ca, din cînd în cînd, conducta să abandoneze obișnuitul ei drum subteran, să se afunde în

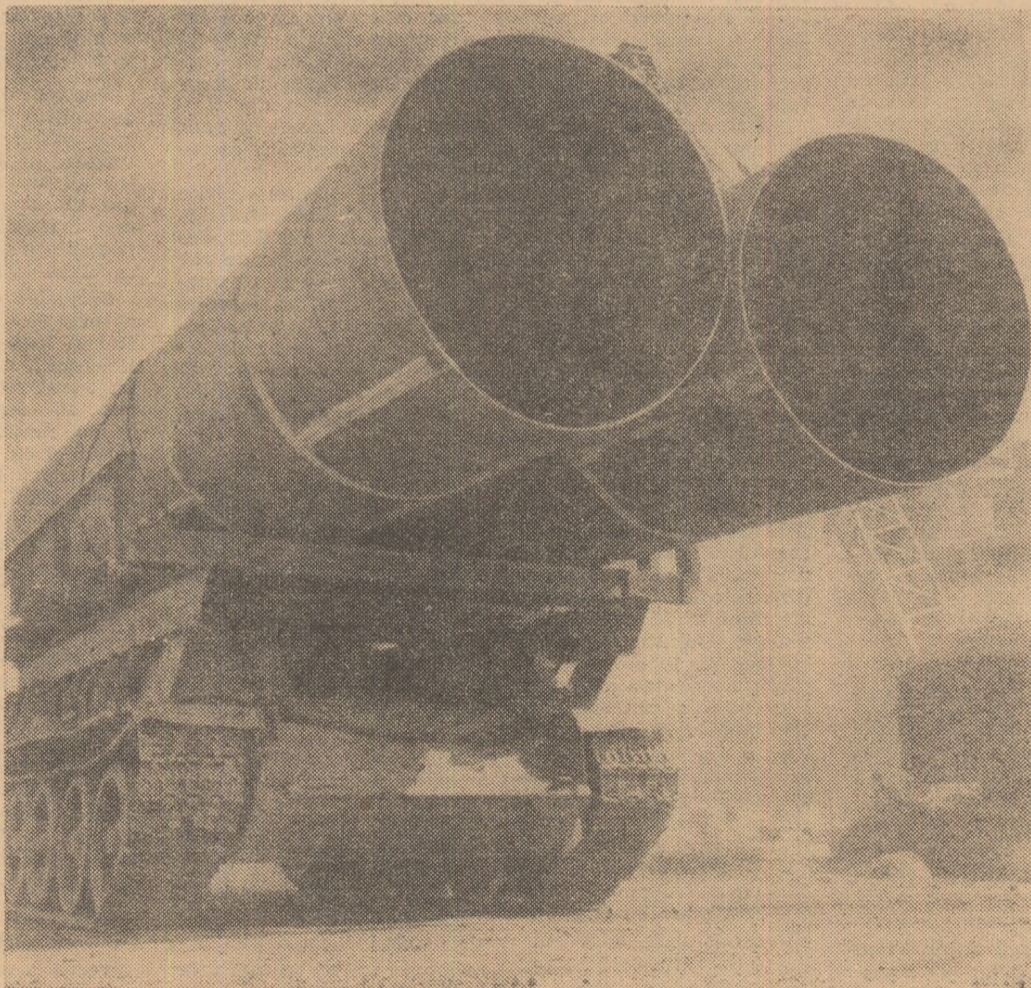
Pe traseu

ape sau, dimpotrivă, să treacă deasupra lor, cuprinzîndu-le într-o grațioasă paranteză argintie. S-ar putea spune, poate, că asemenea „salturi“ peste ape, defileuri sau rîpe sînt un lucru obișnuit. Da, dar numai cînd e vorba de distanțe scurte. Dar lîngă orașul siberian Tulun, „TONKA“ trece deasupra tumultuosului rîu Ia pe o distanță de aproape 400 de metri fără nici un punct de sprijin. Îndrăznețul proiect a fost elaborat de tinerii specialiști de la Institutul de proiectări de construcții industriale speciale, sub conducerea inginerului Tartakovski. Realizarea practică a proiectului s-a făcut în condiții neînchipuit de grele. Era în perioada premergătoare dezghețului și apele neastîmpărate ale Iei se foloseau de cea mai mică spărtură pentru a ieși la suprafață și a se rostogoli pe crusta de gheață. Sudorii au trebuit să-și înjghebeze un fel de plute, pe care au lucrat stînd culcați.

N-a fost ușoară nici forțarea fluviului Enisei, deși a fost efectuată într-un termen record. În numai 45 de minute conducta a fost coborîtă pe fundul fluviului, urmîndu-și apoi calea, în modul cel mai firesc, spre punctul terminus. Ea trimite, spre acest punct terminus, o cantitate de petrol care, dacă ar fi transportat în vagoane-cisterne, alături de actuala cale ferată transsiberiană ar mai trebui construită încă una, la fel de lungă, special pentru aceste vagoane. Iar dacă luăm în considerare și faptul că transportul petrolului și al produselor petroliere e mult mai costisitor în vagoane decît prin conducte ne putem lesne închipui avantajele pe care le oferă magistrala dintre Tuimazi și Angarsk.

„Pe întreg traseul fostului șantier vicietului mașinilor a fost înlocuit acum de obișnuita liniște a taigalei. Așezările mobile ale constructorilor au fost demontate și mutate în Kazahstan, Iakușia, regiunea Tiumen, acolo unde din corpul conductei principale se vor desprinde mai multe linii secundare, împinzînd țînuturi întinse cu rețeaua lor deasă. Marea conductă transsiberiană se alătură astfel noilor construcții din răsăritul Uniunii Sovietice, furnizîndu-le „aurul negru“ atît de necesar energetic și mai ales chimic, ale cărei simboluri sînt tot mai numeroase pe harta economică a Siberiei.

Domnica Costescu

Un veteran de război pe șantierele septenalului. Multe din celebrele tancuri „T-34“, care în timpul războiului băgau groaza în fasciști, au fost transformate și sînt folosite în munca pașnică: transportă enormele țevi ale marilor magistrale petroliere aflate în construcție în U.R.S.S.

Sumbra comoră din lacul negru

În toamna lui 1963 Austria era cuprinsă de febră. Un mic lac din pitoreștii munți ai regiunii Salzkammergut reținea atenția presei mondiale. Dar presa și opinia publică erau numai martori ai întâmplărilor. Personajele acțiunii erau serviciile de spionaj ale unor țări occidentale și, în primul rând, serviciul de spionaj vest-german al faimosului general Gehlen. Operația de depistare a documentelor ascunse de hitleriști în lacul Toplitz intrase în faza finală și agenții lui Gehlen ar fi izbutit, desigur, să transporte în ascuns documentele secrete ale Reichului în bîrlogul lor de lângă Pullach dacă un membru al expediției n-ar fi murit în condiții tragice. Această împrejurare a atras luarea aminte a autorităților austriece asupra „băilor sub clar de lună” făcute de agenții lui Gehlen în depărtatul lac de munte.

Sute de agenți ai poliției secrete austriece au blocat accesul în regiunea lacului. La fața locului a sosit și un grup special, alcătuit din cei mai buni experți. Ziariștii erau ținuți la o distanță care garanta secretul cercetărilor și lucrărilor ulterioare de ridicare la suprafață a tenebroasei comori. La un moment dat ziariștii au izbutit să afle că un număr de lăzi, scoase din lacul Toplitz, a fost transportat, sub o puternică escortă, la Ministerul de Interne din Viena. Toate încercările de a afla ce conțineau lăzile au fost însă zadarnice. În aceeași toamnă, limbile ascuțite ale unor corespondenți străini acreditați în Austria afirmă că lăzile au trecut granița austro-germană...

Drept care, revista vest-germană „Der Spiegel” a publicat un interviu, acordat chiar de o căpetenie a fostului serviciu de spionaj hitlerist, în oarecare Hettle, care locuiește acum în Austria. Prin interviul lui, Hettle a încercat să pună capăt căutării documentelor fostului Reich fascist, pretinzând că în afară de niște microfilme ale lui Schellenberg, șeful serviciului de spionaj hitlerist, nu mai existau nici un fel de alte documente.

Chiar așa să fie? Să fi fost chiar totul distrus?

Dar să ne amintim de ultimele zile ale războiului. Berlin, Prinz-Albrechtstrasse, sediul Gestapo-ului. Sobele duduiău. Ardeau denunțurile pe temeiul cărora zeci de mii de antifasciști fuseseră internați în lagăre de concentrare și executați; ardeau materialele referitoare la așa-numita „rezolvare definitivă a problemei evreiești”; ardeau dosarele serviciilor de spionaj, ale cancelariei Reichului. Fasciștii căutau să ștergă cu desăvîrșire urmele fărâdelelor lor dar nu puteau distruge totul.

Diversele servicii fotografiau în grabă dosarele și informațiile secrete adunate timp de mulți ani. La fel se proceda și la secția de spionaj „Armatele străine din Răsărit” a comandamentului suprem al trupelor de uscat. Generalul Gehlen, șeful secției, se pregătea din timp să ocupe un loc solid în lumea de după război. Era convins că fotocopiile acestor materiale aveau să-i asigure după înfrîngerea Germaniei bunăvoința dușmanilor, aveau să-l ajute să atingă culmii la care nici nu visase în Reichul hitlerist.

La 19 aprilie, cînd secția „Armatele străine din Răsărit” a fost mutată din lagărul Meibach de lângă Zossen în regiunea Missbach din Bavaria superioară, copiile documentelor secrete erau gata pregătite și bine ascunse în Bavaria superioară. Cu puțin timp înainte mai multe trenuri cu încărcături misterioase porniseră, însoțite de S.S.-iști, din Berlin către sud, prin Saxonia. Nu era, însă, vorba de muniții și echipament pentru hitleriști care încercau să oprească asaltul ostașilor sovietici.

Noaptea, în gări pustii, înțesate de patrulare, lăzi grele de fier parafate cu sigiliul „Geheime Reichssache” (secrete de stat) erau transportate în mașini. Și apoi — mai departe, către galerii izolate din defileuri sau către lacuri adînci de munte unde chiar și vara puținii sind cei care riscă să se scalde în apele lor. Din cînd în cînd se auzea un: „Halt! Ausladen!”, adică „Stai! Descarcă!”, la mal acesta o șalupă și lăzile erau transportate spre un punct nevăzută de pe suprafața lucie și neagră a apei dar însemnat din vreme în planuri. Urma un clipocit puternic și apoi se instăpînea din nou liniștea.

În felul acesta, triumful unde se întîlnesc hotarele Austriei, Cehoslovaciei și Germaniei a fost transformat într-un imens depozit de secrete ale Germaniei fasciste.

După război a început goana după documentele ascunse de hitleriști. În februarie 1946 americanii au sus-

tras, în plină zi, documente naziste secrete aflate într-un depozit subteran din localitatea Stechovice de lângă Praga. Iar din 1945 au început acțiuni asidue de căutare a documentelor din regiunea lacului Toplitz. În octombrie 1963 a fost scoasă la iveală ultima ladă. Pe atunci, într-adevăr, părea a fi ultima.

Dar în iulie 1964, presa din întreaga lume a început să pomenească de niște lacuri puțin cunoscute dincolo de hotarele Cehoslovaciei: Lacul Negru și Lacul Diavolului din munții Sumava. Colaboratori ai postului de televiziune din Praga veniseră acolo să turneze un film despre legendele sumave. Erau ajutați în filmările subacvatice de scafandri amatori din Uniunea pentru sprijinirea armatei. În loc de vesele desene, însă, membrii expediției au găsit fantome ale celui de-al doilea război mondial și anume niște lăzi minate. După o cercetare amănunțită o parte din conținutul lor a fost prezentată opiniei publice.

La Praga a avut loc astfel o conferință de presă, organizată de Ministerul Afacerilor Interne al R. S. Cehoslovace, în cursul căreia reprezentanții presei, radiodifuziunii și televiziunii au fost puși la curent cu o bună parte din sutele de documente secrete naziste găsite în Lacul Negru. Erau scrisori semnate de căpeteniile ale serviciului de spionaj hitlerist, denunțuri ale agenților acestuia, note și informații.

Să facem și noi o scurtă incursiune în istorie și apoi, în lumina evenimentelor de atunci, să analizăm materialele ce ne stau astăzi la dispoziție.

Am înainte o foaie de hîrtie pe care, cu litere gotice ascuțite, scrie: „Comisia istorică a Reichsleiterului S.S. Răscoala național-socialiștilor austrieci din iulie 1934. Secret”. Cum a luat naștere acest document? Ce ascunde el?

1932. Mișcarea fascistă, incurajată de Italia și Germania, creștea tot mai mult în Austria. Paralel se dezvoltă și o luptă acerbă pentru putere între două curente fasciste: cel hitlerist, pangerman, și cel italian, care se sprijinea pe Mussolini. În mai, reacțiunea clericalo-fascistă îl instalează în fruntea guvernului austriac pe Dolfuss, un partizan al apropierei de Italia. Politica lui nu este, însă, pe placul lui Hitler.

La Berlin și München se urzesc planuri de răsturnare a guvernului Dolfuss. Seyss-Inquart, führerul nașiștilor austrieci, socotește că e momentul potrivit. La 25 iulie 1934, 154 de S.S.-iști, deghizați în uniforme ale armatei și poliției austriece, iau cu asalt reședința cancelarului federal. Voiau să captureze întreg guvernul dar în clădire, în afară de cancelarul Dolfuss, nu se mai aflau decât miniștrii Fey și Karwinsky. Grav rănit de două gloanțe, Dolfuss s-a prăbușit lângă birou. A cerut să fie chemat un medic și un preot dar a fost refuzat. Complotiștii stăruiau ca Dolfuss să predea puterea nazistului Rintelen dar cancelarul a refuzat. Curînd după plecarea criminalilor Dolfuss a murit.

În cursul aceluiași zile, pe la ora unu, cincisprezece complotiști au ocupat postul de radio „Rawag” din Viena și au anunțat formarea unui guvern nazist în frunte cu Anton Rintelen. Dar au mai trebuit să treacă patru ani pînă cînd Seyss-Inquart, Kaltenbrunner și alții să-și poată saluta colegii germani în capitala ingenucheată a Austriei. Căci putchul a fost reprimat, iar Otto Planetta, asasinul cancelarului, spînzurat. Cum omul care ar fi putut mărturisi adevărul despre complot dispăruse, organizatorii lui considerau că niciodată nu se va mai afla de participarea lor la crimă.

La 12 martie 1938 trupele hitleriste au încălcat hotarul Austriei. Prima zi de ocupație se apropia de sfîrșit.

Nu bătuse încă miezul nopții cînd, de pe pista aerodromului Tempelhof din Berlin, au decolat cu greu două avioane de transport. La bordul lor se aflau, escortați de un grup de S.S.-iști, Himmler și Schellenberg, pe atunci „steaua” în ascensiune a spionajului fascist. Se grăbeau, căci trebuiau să conducă arestările, capturarea unor arhive și pregătirea primirii lui Hitler a doua zi. Între altele, aveau și misiunea de a crea așa-numita „Comisie istorică a Reichsleiterului S.S.”, menită să camufleze participarea spionajului nazist la putchul din iulie 1934. După o lună comisia și-a început activitatea. Și a făcut totul pentru ca, datorită unor măsuri luate în cea mai mare taină, să se creeze impresia că hitleriștii n-au avut nici un amestec în putch, că planurile complotului nazist din Austria nu prevăzuseră asasinarea intenționată a cancelarului Dolfuss; complotiștii voiseră numai, chipurile, să preia puterea, iar cancelarul fusese ucis din întâmplare în timp ce era luat cu asalt reședința lui.

Schellenberg a primit ordinul să studieze toate materialele referitoare la procesul S.S.-istului Otto Planetta. Ce a găsit și el în aceste acte? În memoriile lui, publicate în 1956 după moartea autorului, Schellenberg a scris, printre altele: „În urma studierii actelor am ajuns și eu la concluzia că a fost un asasinat (al lui Dolfuss — N.R.). Totuși din materiale n-a reeșit că fusese vorba de un plan de asasinare pregătit de Reich; se putea trage concluzia că asasinatul a fost pus la cale de național-socialiștii austrieci”.

Căpeteniile spionajului nazist au studiat însă, în 1938, materialele procesului nu numai spre a-l scoate basma curată pe asasinul lui Dolfuss. Reabilitîndu-l pe Planetta și pe acoliții lui, hitleriștii au pus în același timp la îndoială obiectivitatea tribunalului care judecase procesul în 1934, aruncînd o umbră asupra tuturor celorlalte sentințe date de tribunalele austriece în procese similare. Totuși, chiar și în Viena ocupată de germani, revizuirea cazului Planetta nu era un lucru ușor. Așa încît spionajul hitlerist a pus la cale un alt plan criminal despre care am putut afla abia după trei decenii. Să facem dar apel la martorii tăcuți scoși la iveală din cele două lacuri cehoslovace.

Un document descoperit în această arhivă, un raport din 9 decembrie 1938 al Comisie spune: „Revizuirea procesului Holtzweber-Planetta cuprinde primejdia ca în fața instanței să fie dezbătută public problema celui de-al doilea glonte tras asupra lui Dolfuss. Lucru care s-ar putea evita, însă, discutînd în prealabil cu procurorul”.

Așa cum s-a arătat mai sus, Dolfuss a fost ucis cu două focuri de pistol. Portarul Hedwicek, principalul martor al acuzării, îl învinuise de asasinat pe Planetta care trăsese de două ori. Împlinindu-și ingrata misiune, „Comisia istorică” trebuia să găsească un ins dispus să declare că și el trăsese în Dolfuss. Acest lucru ar fi făcut ca Hedwicek să fie acuzat de sperjur și condamnat.

Acum, cînd avem la îndemînă documentele scoase la iveală din Lacul Negru, se poate deci afirma în mod absolut cert că asasinarea lui Dolfuss și putchul din 1934 au fost opera spionajului hitlerist, care se grăbise să netezească calea și să creeze condițiile menite să asigure agresiunea împotriva poporului austriac. Documentele „Comisiei istorice” au fost aduse la cunoștința opiniei publice mondiale, inclusiv a celei austriece.

Dar iată și un alt episod din sumbra istorie a spionajului hitlerist.

În urmă cu cîteva săptămîni un mare număr de ziare italiene au publicat articole cu titluri senzaționale: „Nașiștii n-au avut încredere în Mussolini și Ciano, i-au socolit schizofrenici și i-au spionat”. Era reacția ziariștilor italieni față de conferința de presă de la Praga. Într-adevăr, o bună parte din materialele descoperite în Lacul Negru se referă la activitatea de spionaj desfășurată de germani împotriva aliatului lor italian.

Se știe că tratatele de alianță încheiate între Germania și Italia prevedeau interzicerea activităților de spionaj pe teritoriul partenerului. Ce valoare puteau, însă, avea relațiile de alianță pentru spionajul german cînd hitleriștii n-aveau încredere în Mussolini și clia lui? Același Schellenberg, fără să precizeze la ce perioadă se referă, scria: „În ciuda acestei interdicții, am început, prin intermediul reprezentantului meu din Paris, să creez treptat noi puncte de sprijin, evitînd să folosesc vechile legături și căi de procurare a informațiilor”.

Dar să ne întoarcem la documente. Iată un raport din decembrie 1940 (amintim că la 10 iunie 1940 Italia declarase război Angliei și Franței), care cuprindea o caracterizare a „Duceului”: „În ultimele șase luni popularitatea lui Mussolini a scăzut simțitor. Ducele e foarte credul. De aceea multe organe de stat îl înșală. În cursul unei inspecții într-o unitate de aviație, de pildă, i-au fost prezentate de cîteva ori aceleași conținute de ostași fără ca el să fi observat”.

Serviciul de spionaj german îl ținea permanent sub observație și pe contele Ciano, ministrul de externe al Italiei. Într-un document al serviciului de Siguranță al Reichului, găsit la Klagenfurth, lângă hotarul cu Italia, un agent cu numărul 11.725 relatea (documentul datează din 25 septembrie 1940): „În anturajul său, contele Ciano, ministrul de externe italian, se exprimă disprețuitor și cu rea voință despre Reichul german... Iar un document din 14 octombrie 1940 are următoarea încheiere: „III.Z. dA VI E11 (PA Ciano). Inscricție care înseamnă: al treilea exemplar dintr-un document atașat la materialele secției a VI-a E, dosarul Ciano.”

Agentura germană din Italia informa Berlinul și despre pretențiile cercurilor conducătoare și clericale din Italia asupra Slovaciei ocupate de hitleriști. Conform informațiilor lor, aceste cercuri se indeletniceau în mod serios de problema creării în Slovacia a unei monarhii condusă de un membru al familiei regale italiene.

În ciuda numeroaselor tratative dintre căpeteniile fasciste ale celor două state referitoare la Tirolul de sud și în ciuda asigurărilor reciproce că între Germania și Italia nu există divergențe teritoriale, documentele recent descoperite dovedesc că Himmler și Heydrich, călăul poporului cehoslovac, lucrau la pregătirea unor operații de spionaj și diversiune în nordul Italiei, folosindu-se în acest scop de serviciile unor elemente fasciste recrutate din rîndul minorității naționale germane.

Mai mult, din documentele recent scoase la iveală rezultă că germanii au spionat Italia nu numai înainte de intrarea acesteia în cel de-al doilea război mondial, ci pînă în ultimele zile ale războiului.

V. Korolin

150 de ani
de la
nașterea lui

LERMONTOV

Mihail Iurievici Lermontov, de la a cărui naștere a trecut un secol și jumătate — și doar ceva mai puțin de un secol și un pătrar de la moarte — se bucură de privilegiul postum de a rămâne printre toți oamenii lumii mereu tinere și învolburat, înfășurat în mantia de purpură a poeziei inspirate, peste care nici un giulgiu nu îndrăznește să se stringe.

Acest erou al timpurilor sale a apucat vârsta bărbăției în generația următoare epopeii napoleoniene, epocă în care autocrația, vremelnice unită de spaima popoarelor oprimate, încerca ultimul efort de nimicire a urmărilor revoluției franceze din 1789. În Rusia, unde tocmai se reprima mișcarea democratică a decembrieștilor, Lermontov, adolescent dotat și fire învâpăiată, a înfles de timpuriu lumea, „c-un gol adinc în suflet”.

„Apropiat oricărui prieten și vecin, / Nu bănuiam în nimeni minciună și venin” — scrie poetul despre perioada formației sale. Curând apoi a cunoscut pe cel care „punea o piatră în mina cerșetierului”. Aplecat peste leșul soldatului, a văzut viermele care i se plimba „în libertate pe frunte”. Corupția socială i s-a dezvăluit cu violență: „Că-n acest ev de chinuri plin / Orice sărut e cu venin / Și orice fericire minte”. Și tot cu violență a izbucnit revolta sa socială: „Voi care, iacomi, lingă tron pitiți, / Ucidetți, Libertate, Genii, Glorii, / Cind apăreți, de lege ocrotiți, / Muștește adevărul și tac judecătorii”.

Nu era vorba de o revoltă oarbă. Minia bardului tânăr țintește chiar forul suprem: „Există judecată chiar / Și pentru țări pe-acest pământ”. Pe atunci, autocrația admitea, însă, întrucât o privea, numai judecata divină. Protestînd, la moartea tragică a lui Pușkin, Lermontov și-a semnat singur sentința iar mai târziu, prin operele sale cele mai valoroase, și-a parafat-o. Este greu de crezut că a pierit în împrejurările în care Grusnițki se pregătise să-l ucidă pe Peciorin — dar nu este mai puțin adevărat, că atunci cînd a mormăit în de sine „drem bun, d-le Lermontov”, la „transferarea” scriitorului în Caucaz, țarul a dat mină liberă sicarilor...

Să fi primit moartea cu atita indiferență proaspătului ofițer crescut la școala blazării, care făcea ravagii în epocă? „Dar sufletul suspină în ceas de despărțire / Și-i plînge rădăcina în pământ”, a scris el. „Nu mă vrea lumea, cum nu-i pasă / Cînd noaptea cade o stea. / Greu piatra inimii m-apasă / Și-un șarpe-i prins sub ea”. Ar fi, însă, fundamental greșit să se citească în aceste versuri o fatală însingurare a poetului în lume. În chipul cel mai limpede, lumea care îl respingea era tocmai aceea pe care el, cu toată dreptatea, o înfierase. Pe cînd romanticii, și mai cu seamă cei francezi, căutau „ruinurile”, Lermontov, care se refugia și el în trecut („De cite ori, cu gîndul, dintr-o dată, / Trăim în alte vieți și-n alt văleat”), iubea viața („Precum iubim pămîntul cu-a vieții bucurie / Cum am iubi neînșurătorul cer? / Terestra fericire fugară va să fie / Dar nu-i învăluită în mister”). Și se întorcea la izvoarele cele mai fertile ale tradiției: „Adîncă noapte funerară / Se subțiază ca o ceață / Și iață că-mi răsar în față / Giganții de odinioară”. Inflăcărată îi era, mai presus de toate, iubirea de patrie: „Frumoasă mai sunteți, cîmpii natale, / Cînd stăpînește viscolul hoinar; / Aicea iarna prima iarnă pare, / Cum oamenii întîii oameni par”.

Admirabilul cîntec despre țarul Ivan Vasilevici, tinărul opricinic și îndrăznețul neguțător Kalasnikov, una din capodoperele literaturii ruse, operă de maturitate a poetului, nepieritorul „Demon” sau poemul „Mțiri” stau mărturie a sevelor vii din care poetul a știut să reținerească, la vremea lui, o literatură cu glorioase tradiții.

În fapt, poetul s-a jertfit creației sale conștient: „Simt focul viu al patimilor nalte, / Dar vorbe n-am; stau gata să tresalte. / Mi-aș da și viața numai de-aș putea / Doar umbra lor măcar s-o pot reda”. Atitudinea sa în fața existenței n-a cunoscut dezertănierea: „Sub greutatea vieții nu pălește, / Nu se răcesc sufletul semet; / Ci șorta el o-nfruntă bărbătește, / Cu dor de răzbunare și dispreț”. Viața, ca răstimp de luptă și creație, primește comparația cu o cupă: „...în golu-i aurit / Din cupa cea măiastră / Doar visul nostru l-am sorbit / Ea nu era a noastră”. „Demonul său” îi vădea desăvîrșirea, smulgîndu-i-o.

Cu tonuri grave, poetul își scria liniștit epitaful: „Fie să m-adoarmă umedul mormînt / Neatinde de lanțuri, ne-ncercat de teamă. / Sufletul să-mi suie ca un fum în vînt / Peste coperișuri grele de aramă”. În viață, totuși, răzvrătitul nu a ales calea urii, pe care un suflet nobil o refuză: „Naintea idolilor lumii / Nu plec genunchii, nu cerșesc; / La fel ca tine, gîndul meu mi-i / Nici s-o urăsc, nici s-o iubesc”. Această cale criptică nu i-a adus pacea. L-a învățat însă că „prețuim în viața toată / Doar oamenii. Ceta tot”. Dar tot aici se desparte drumul său de cel al romanticilor apuseni care, în majoritate, iubeau mai mult mitul, legenda. La însemnurile creației sale literare, Lermontov, asemenea personajului lui literar, a avut de luptat cu ingerul, pe care îl iubea și îl detesta totodată — mă refer la Byron. O dată învins, acest foc scormonitor l-a slujit. Dovadă marile poeme din ultima perioadă a vieții, stilul realist al teatrelor lui, luciditatea neiertătoare a

prozei. Desigur, subiectivismul romantic nu l-a părăsit niciodată, după cum nu l-a părăsit poezia, și nici aplecarea, tot romantică, către alegorie, antiteză, adică pentru procedeele tipice ale genului. Retorismul era al epocii și, de fapt, încă și astăzi, cînd poezia a mai parcurs etape însemnate, se remarcă, pretutindenea, pendularea între cele două mari modalități de exprimare: cea concentrată și cea desfășurată. Stilul veridic al dramaturgiei sale, de orientare antiobăgăstă, nu se deosebește, totuși, în esență, de cel al cadrului romantic, din poezia sa, pentru că, înaripat, și acesta depășea contemporaneitatea. Ascuțitul accent al satirei sociale, epitetul dur, aprinsul dor de libertate, în poezie, acoperă vetustitatea unor procedee pe care noi, „modernii” clasîndu-le, nu le disprețuim, de altfel, deloc: ele ne reconstituie o epocă pe care o cercetăm, în căruri de meditație, cu aceeași aprindere și care romanticii, fie îndrăgostiți de un ev-mediu fumegos, fie, asemeni lui Lermontov, întorși la tradiția vie, reinviau un trecut de glorie și suferință. Acest trecut nu mai constituie pentru noi un model, ci termenul de comparație al unei dezvoltări uluitoare. Și tocmai pentru a nu călca spiritualmente în gol, legătura cu trecutul, chiar tragic, este necesară.

La 27 de ani, Lermontov scrisese „Demonul”, „Un erou al timpurilor noastre”, „Mascarada”... Traduse cu sîrg și talent în limba noastră, răspîndite larg în anii puterii populare, aceste opere care au inspirat și pe mai mulți din marii noștri scriitori din trecut își găsesc astăzi un public statornic, în ciuda unei stăvile nu tocmai neglijabile și care îmi pare greu de înlăturat: limba. Mă tem că Lermontov, ca și Eminescu, este un poet aproape intraductibil, în esență inefabilă a limbii sale poetice. Rămîne un „ce” care se opune celei mai izbutite și mai fidele traduceri așa cum, de pildă, „Lucașfărul” sună altfel în orice altă limbă în afara aceleia în care a fost scris. Dar se poate să mă înșel. O recentă tălmăcire în limba franceză, destinată publicării, a poeziilor lui Eminescu, mi-a dezmințit o opinie stratificată în mai multe decenii. La noi, Lermontov a fost excelent tradus. Ne lipsește, deci, acum, o tălmăcire de geniu.

Șerban Cioculescu

POETUL

PE MERIDIANELE NOASTRE

Cel care i se impunea lui Ibrălleanu — cu prilejul lecturii primei traduceri integrale a „Demonului”, în 1907 — ca o personalitate poetică amintind pe Byron și Vigny se înfățișează evidente note comune cu Eminescu și Coșbuc, nu putea să nu-și aibe locul său bine precizat în circuitul marilor valori ale literaturii universale pe meridianele noastre.

Desigur, gloriile spectaculoase au aparținut altora. Lermontov n-a fost pentru noi un Lamartine. Totuși, în conștiința cititorului și scriitorului român, spiritul său, chiar dacă nu a produs mutații decisive, s-a imprimat de timpuriu și ceea ce n-a izbutit dintr-o dată a compensat printr-o prezență continuă. Pe cînd corifeii romantismului apusean și-au jucat pînă la capăt rolul într-un singur moment, creatorul „Demonului” s-a dezvăluit treptat, lăsîndu-se descoperit parțial și, uneori, cu destulă întîrziere față de evoluția sensibilității estetice.

Cam în vremea cînd Kogălniceanu și Russo vestejeau tendințele exclusive de a „lamartiniza” și „byroniza” ale unor literați romini, se efectua și înțele tălmăcirii din Lermontov, prin intermediul lui C. Stamatii. Alții, cu resurse încă mai modeste, i s-au asociat și, deși ei n-au avut mijloacele artistice cerute pentru a comunica vibrația lirismului lermontovian, rivna lor a contribuit, cel puțin, la împămîntenirea convingerii că marele Pușkin, cunoscut și prețuit la noi, și-a avut un continuator demn de aceeași stimă.

Era firesc, deci, ca interesul pentru opera lui să sporească în continuare. Scriitorii epocii imediat următoare îi arată toată atenția, ceea ce trebuie interpretat, fără îndoială, ca un reflex al opiniei publice. Hașdeu, cu instrucția sa formată la școli rusești, îl citează și

Strămoșul, scoțianul Georg Lermont

Cititorii operei lui Lermontov, străbătută de la un capăt la altul de acele particularități ce disting literatura rusă în ansamblul literaturii universale, nu bănuiesc desigur că strămoșii îndepărtați ai scriitorului au fost... scoțienii. Și totuși, arhivele ne oferă probe neîndoielnice în acest sens. Cel dintîi strămoș al lui Lermontov care s-a așezat în Rusia a fost vîlstarul unei vechi familii de nobili scoțieni, pe nume Georg Lermont. Din această familie se trage și legendarul bard scoțian Thomas, căruia Walter Scott i-a închinat una din baladele sale.

În ce împrejurări a ajuns Georg Lermont în Rusia? Iată ce ne răspund la această întrebare documentele îngălbenite de vreme ale arhivelor.

Strămoșul poetului a părăsit Scoția pentru a se înrola în oastea regelui polonez Sigismund. În anul 1613 s-a aflat printre trupele poloneze ce ocupaseră fortăreața rusă Beliaia. Asediul s-a sfîrșit, însă, cu victoria trupelor rusești și printre prizonierii se afla și Georg Lermont. Acesta, împreună cu alți 60 de captivi, și-a exprimat dorința de a se stabili definitiv în Rusia. Cererea i-a fost satisfăcută și Georg, care se numea acum Iuri, intră în compania „scoțiană” a armatei ruse. În anul 1616 îl întîlnim, cu compania lui, în orașul Tula. Peste un an este numit sublocotenent. În 1618 participă la o ciocnire de mare amploare cu trupele panilor polonezi, în împrejurimile Mojaiskului, apoi îl regăsim la Moscova în detașamentul cneazului V. S. Kurakin. Aici se remarcă în luptele cu polonezii, care ajunseseră sub zidurile orașului și este avansat la gradul de locotenent.

În 1621, pentru serviciile aduse, i se dăruiește o moșie în regiunea Galîțki, pe care urmașii lui au avut-o în proprietate aproape 300 de ani. În plină ascensiune pe filiera militară, Georg Lermont este ucis în 1633, în noul război ruso-polonez.

Georg Lermont a avut trei fii: Vllim, Piotr și Andrei. Primul a murit în 1636, iar Andrei în 1652. Piotr Iurevici a avut cinci fii și neamul Lermontovilor a continuat să se perpetueze.

În genealogia Lermontov-ilor pe pămîntul Rusiei, Mihail, poetul de la a cărui naștere s-au împlinit 150 de ani, reprezintă a șaptea generație. O dată cu moartea uruia lui s-a stins și spița Lermontov-ilor.

VL. E.

Ilia Glazunov:

Ilustrație la poemul „Mțiri”.

nului”, a cărui lectură sugerează asociații multiple cu „Lucașfărul” eminescian. Va fi cunoscut ori ba Eminescu poemul lermontovian, problema nu este a unei filiații, ci a unui comun fond de revoltă titanică, ce-l înscrie pe cei doi creatori într-o familie.

Situarea lui Lermontov într-un plan cu cel mai mare poet al nostru era în măsură să concentreze, o dată mai mult, atenția asupra creatorului „Demonului” și să-l mențină în competiția acelor izvoare lirice pe care timpul nu le-a secăt. Este interesant de observat că însăși concurența unor poeți moderni de aceeași limbă, cum ar fi Esenin, Blok sau Maiakovski, nu face să-i apună steaua. Într-un fel, Lermontov a pregătit terenul pentru o asimilare creatoare a acestor alți. M. Beniuc mărturisea a fi fost cucerit în tinerețe de Lermontov, înainte de a-l descoperi pe Maiakovski. La rîndul său Lucian Blaga, poet cu totul modern, a fost atras de lirica lermontoviană, ca și atîția alții, probînd faptul — demn de a fi odată cercetat cu toată atenția — că poezii romini își descoperă afinități certe cu creația lui Lermontov. Astfel, numeroși poeți, cu cele mai variate experiențe și cu stihuri diferite, de la Aurel Rău, Ion Horea, Victor Tulbure, Veronica Porumbacu, Nina Cassian, pînă la Virgil Teodorescu, Marcel Brlaslașu, Al. Philippide, care au participat la alcătuirea unui reprezentativ volum de „Lirice”, acum cîțiva ani, venind să completeze fructuoasă muncă desfășurată de George Lesnea, au executat mai mult decît un gest de omagiu. au confirmat un raport spiritual, cristalizat de-a lungul unei experiențe istorice de peste un secol.

Geo Șerban

OMUL

Excepționala p

Toamna aceasta, la 4 octombrie, s-au împlinit omenirii s-a deschis o nouă eră din istoria ei: era c ani omenirea a imprimat științei un ritm de dezvolt centrind în acest răstimp câteva din etapele prevă tronauticii, Konstantin Eduardovici Țiolkovski. În lu apărută în 1903, Țiolkovski prevedea pentru fiecare pușin cîțiva zeci de ani. Și nici chiar pronosticurile câteva luni înaintea morții, nu lăsau să se întrevadă Cosmosului ar putea fi cel realizat în acest prim sep

De la sateliții inerți de câteva zeci de kilogram ani, oamenii de știință și tehnicienii sovietici au 1964, la o navă-satelit cu o capacitate de trei persoa un program bogat de cercetări ale căror rezultate țioase pentru pătrunderea omului mai departe în Co

SPATIIILE SIDERALE

Nava „Voshod“, lansată la 12 octombrie 1964, cu cei trei cosmonauți: V. Komarov, pilotul navei, K. Feoktistov, candidat în științe tehnice, B. Egorov, specialist în medicină spațială, marchează o nouă etapă, de o deosebită importanță, în realizarea programului de pregătire a călătoriei omului spre alte corpuri cerești. Așa cum arăta comunicatul oficial al agenției TASS, obiectivele principale ale zborului acestei nave erau:

— încercarea unei nave cosmice pilotate, cu mai multe locuri;

— efectuarea de cercetări asupra capacității de lucru și interacțiunii în timpul zborului a unui grup de cosmonauți alcătuit din specialiști în diferite ramuri ale științei și tehnicii;

— efectuarea de cercetări științifice fizico-tehnice în conducerea zborului cosmic și

— efectuarea de cercetări medico-biologice lărgite în condițiile zborului cosmic de lungă durată. Pentru realizarea tuturor acestor cercetări, la bordul navei cosmice „Voshod“ au fost instalate, în afara unei aparaturi complete de comandă și pentru asigurarea condițiilor de viață, un mare număr de aparate destinate cercetărilor științifice.

Periplul cosmic al acestei nave de mare tonaj cu un echipaj de trei oameni deschide perspective noi în fața zborului pămîntenilor spre Lună. O navă cosmică cu trei cosmonauți asigură permanența la comanda navei și creează în navă o atmosferă mai bună pentru desfășurarea activității multilaterale a cosmonauților.

Zborurile de lungă durată sînt „actualitatea cosmică nr. 1“, așa cum a reieșit și din lucrările celui de al 15-lea Congres Internațional de astro-nautică, care a avut loc în luna septembrie în sălile Palatului Culturii din Varșovia și la care

s-au ridicat, prin glas veniți din 26 de țări, p precum și alte problem liților în comunicații, r

Pentru anul 1964 pu importante ale vastul Cosmosului lansarea, i sfîrșitul lunii ianuarie, deosebite: un satelit tului, un sistem forma orbitale și o navă cosr

Mai departe, semnală mice „Sonda“ și „Gemii dintre care ultima, „Ra mcle 16 minute înaintea lunar, un mare număr lunga serie de nave spa lăsau să se întrevadă i făceau în U.R.S.S. în ve lui în spațiile siderale.

Călătoria omului spre primul rînd, spre satelit Luna — ridică un numă vare în actualul ritm ac va da posibilitatea unor timp mai scurt decît il unei călătorii de pe Păr ridică probleme ca: po spațiu a unei nave cosr pentru efectuarea călă struircă de cosmodromu vărata plecare în aceste motoarelor-rachetă, ast să satelizeze și, ulterior dorite nave cosmice de duiască un număr de co

Drumul în Cosmos începe pe

La „experiența de 120 de zile“ au luat parte doi medici, doi tehnicieni și un laborant. Fotografia îi înfățișează într-un moment de destindere

Astăzi, mai mult poate ca ori-cînd, avem temeiuri serioase să socotim că într-un viitor nu prea îndepărtat drumurile cosmice ale omului vor avea ca țintă corpul ceresc cel mai apropiat, Luna. Călătoria pe acest traseu, lung de un milion de kilometri, va crea pr-misele necesare pentru zborul o-mului pe Marte, Venus și pe unii asteroizi.

S-o spunem de la bun început: Cosmosul nu e mediul cel mai plă-cut pentru pămînteni. Va putea oare omul să se adapteze condiți-ilor atît de diferite de planeta lui natală? Răspunsul la această întrebare ni-l dă studierea legilor generate ale reacțiilor organismu-lui uman la acțiunea complexă a factorilor de mediu caracteristici cabinei unei nave cosmice. Acesta a fost și obiectivul urmărit de oamenii de știință sovietici în cursul studiului anunțat și descris în presa sovietică și de peste hota-re sub denumirea de „o experie-nță de 120 de zile“.

Într-o încăpere ermetică relația om-mediul înconjurător e diferită de cea din viața cotidiană. Dacă în condițiile obișnuite se face sim-țită în primul rînd dependența proceselor vitale ale organismului de mediul înconjurător, într-o în-căpere închisă ermetic se mani-festă dependența, să-i zicem inver-să, a mediului de procesele vi-tale ale organismului. Omul de-vine cîntecul care determină mo-dificările mediului, modificări ce nu-i sînt întotdeauna favorabile.

Cîteva amănunte. E vorba, în primul rînd, de creșterea numă-rului de microbi, de microorganism-e de pe suprafața pielii ale cărei funcții de apărare scad intrucîtva. E apoi interesant și faptul că din cauza unor transformări biochi-mice, încă nu îndestul studiate, omul din cabina ermetică devine o sursă de îmbicsire a aerului cu bioxid de carbon, ceea ce duce la ivirea unor simptome de intoxi-catic.

În primele 10—15 zile ale exper-ienței au fost observate modifi-cări în funcționarea inimii, tului-

rări
acee
brak
tuar
dîm
lui,
ș.a.n
orga
diu,
țiele.
N
cesu
expe
ce c
dific
țesir
care
E
suril
rect
aeru
ultra
vita
men
Îr
dur
stud
mar
de i
rien
crea
teric
lor
poa
În
gici
de i
însă
deto
cu l
con
în i
ve
„co
divi
O
dep
cît
în c
tr-a

„Cucerirea a navei „Voshod“

cind în fața
mai șapte
edent, con-
latorul as-
damentală,
ale de cel
făcute cu
cucerire a

cum șapte
octombrie
efectueze
de pre-

specialiști
prării Lunii,
lizarea sate-
logie etc.
ca momente
explorare a
zile de la
uri cosmice
al Pămî-
ații cosmice

ratelor cos-
ip „Ranger“
zat, în ulti-
etei de solul
în special,
Cosmos“ ce
iri care se
salt al omu-

rești și, în
imintului —
cărora rezol-
tării științei
ună într-un
Realizarea
corp ceresc
anevrare în
cesară atât
entru conse-
se face ade-
rfeționarea
că capabile
în direcțiile
bile să gîz-
cele nece-

spiratorii. În
scoarța cere-
stata accen-
e inhibiție:
ilității ochiu-
ilor motoare
ătoare, însă,
t noului me-
reptat func-

res nici pro-
l cabina de
l uman tre-
serie de mo-
„reacții de
oară astenie,
ă luni.

t că neajun-
as pot fi co-
purificarea
a pielii cu raze
uinstarea de
rate medica-

trile de lungă
diferite țări
de cea mai
za admisibilă
uților. Expe-
rătat că prin
optime în in-
neea radiații-
smonautul nu
i grave.

pur fiziolo-
flat în stare
i acționează,
în psihologie,
e comunicare
le monotonie
ă. De aceea
doi unei na-
seama și de
ogică“ a in-

are ar fi in-
smice și ori-
sele navelor
e, drumul în
pe Pămînt.

of.
nski
nski
medicale
lov
medicale

sare vieții lor într-o durată de timp cu atât mai lungă, cu cât obiectivul călătoriei este mai depărtat; cunoașterea aprofundată a mediului pe care urmează să-l străbată navele cu cosmonauți, alegerea traseelor interplanetare posibile; precum și comportarea organismului omenească într-un zbor de lungă durată. Tot atâtea probleme care trebuie lămurite înaintea unei călătorii a omului în spațiile extraterestre.

Să reținem, de asemenea, că proiectele existente consideră că o navă menită să efectueze o călătorie circumlunară trebuie să aibă o greutate de 13 până la 15 tone iar o navă destinată să alunizeze și să se reîntoarcă pe Pămînt o greutate de 50 până la 70 de tone. Aceste tonaje sînt calculate fără motoare și fără rezervele de combustibil necesare plasării pe orbită a navei cosmice; motoarele ar urma să fie desprinse, ca și rezervoarele goale, deîndată ce vor fi realizat sarcina de a imprima o anumită viteză cosmonavei. Nava cosmică „Voshod“ constituie prima experiență de satelizare a unei nave de un tip similar celor care ar urma să efectueze astfel de călătorii spre Lună.

Experiențele efectuate în acest zbor, modul de comportare a aparatelor vor constitui elemente deosebită importanță pentru crearea navelor de călătorii spațiale. În același timp, realizarea unor

în afara lui, manevre capabile să ducă la asamblarea unui cosmodrom. Aplicarea unor asemenea dispozitive navei „Voshod“ a fost de natură să permită studierea completă a eficacității acestor dispozitive și îmbunătățirile ce ar trebui să le fie aduse. Realizarea călătoriilor unor nave-satelit pilotate apropiate, mai mult decît călătoria navelor automate, epoca pătrunderii omului în Cosmos. Șansa de succes a unei nave cu cosmonauți și dispozitive de pilotare manuală este mai mare decît a unei nave cu dispozitive pur automate. Se știe că în ultimii ani a apărut o știință nouă, fiabilitatea, care e în măsură să scrie ceea ce unii oameni de știință numesc „cuația ghinionului“. Eșecurile repetate ale electronicii spațiale se datoresc numărului mare de piese utilizate într-un dispozitiv de comandă electronică, care, fiecare în parte, are o probabilitate de bună funcționare foarte apropiată de sută la sută. Dar probabilitatea funcționării ansamblului scade vertiginos cînd numărul pieselor care intră în ansamblu crește foarte mult. Dacă fiecare piesă a unui ansamblu are o probabilitate de funcționare de 99 la sută, un ansamblu de 250 de piese are o probabilitate de numai 8 la sută iar unul de 1000 de piese de numai 0,0034 la sută. Datorită acestei situații se tinde ca numărul pieselor care intră într-un ansamblu automat să fie redus la minimum, iar

diferențe față de perioada ulterioară. La terminarea experienței s-a constatat, de asemenea, necesitatea unei perioade de aclimatizare... terestre, fenomenele de dereglare constatate în prima perioadă reproducîndu-se. Experiențe similare efectuate în S.U.A. cu capsule „Honywell“ au dus la aceleași concluzii.

Dar ce rol joacă imponderabilitatea în mărirea sau micșorarea acestor dereglări funcționale? Experiențele trecute, zborurile orbitale ale cosmonauților și zborul navei „Voshod“ par să indice că imponderabilitatea este un factor de reducere a unui număr de dereglări constatate în stațiile experimentale la sol.

Legătura bilaterală Pămînt-navă prin radio și televiziune constituie și ea un factor important de menținere a moralului cosmonauților. Milioane de spectatori care au putut vedea pe ecranul televizorului figurile zimbătoare ale celor trei cosmonauți și-au putut da seama că ei suportă în condițiuni bune zborul la bordul navei „Voshod“ și că perspectivele călătoriei omului în spațiul cosmic sînt mai mari decît se bănuia pînă nu de mult.

Cercetările spațiale au o mare semnificație nu numai pentru cunoașterea naturii Universului, ci și pentru dezvoltarea unor sectoare foarte noi ale științei și tehnicii care joacă un rol important în viața tuturor oamenilor.

Planurile de viitor ale specialiștilor în astronautică expuse la Congresul de la Varșovia lasă să se întrevadă că pînă cel mai tîrziu în 1970 Luna va fi cucerită. Utilizarea de dispozitive fără cosmonauți, dotate cu o aparatură complet automată, ca și utilizarea de nave cu piloți cosmonauți vor constitui de aceea obiectul principal al cercetărilor spațiale în următorii șase ani.

Fotografiile luate de stația automată sovietică încă acum cîțiva ani și cele recente, făcute de „Ranger-7“, pot să lămurească într-o mare măsură natura solului lunar și să îndrepte activ cercetarea științifică și tehnică într-o direcție practică, în vederea realizării viitorului apropiat. Bineînțeles, paralel cu această activitate de cucerire a Lunii vor fi efectuate, aștit de Uniunea Sovietică și de Statele Unite ale Americii, o serie de lansări de nave interplanetare în direcția planetelor Marte și Venus. Perioadele „favorabile“ care se prezintă o dată la doi ani vor fi folosite pentru a căpăta noi date asupra structurii spațiului interplanetar, menite să grăbească călătoria omului spre planetele noastre vecine. În acest sens zborul navei „Voshod“ deschide o nouă epocă cercetărilor spațiale, constituind o realizare de prim-ordin, în acțiunea de cucerire a spațiului cosmic, și o nouă dovadă despre avansul științei și tehnicii sovietice într-un moment cînd Administrația națională pentru problemele aeronauticii și cercetarea spațiului cosmic din S.U.A. a anunțat oficial amînarea zborului vehiculului spațial „Gemini“ avînd la bord doi cosmonauți pînă în primul trimestru din 1965.

Prof. ing. Aurel Pîrvu

Din nou pe Pămînt...

astfel de sateliți de mare greutate și mare capacitate constituie premisa construirii primelor cosmodromuri care vor trebui să constituie baza de plecare a navelor cosmice spațiale. Verificarea posibilităților de manevrare în vederea apropierii lor, pentru a le asambla într-un cosmodrom, a fost de asemenea o sarcină importantă a navei „Voshod“. Oricît de apropiate ar fi traiectoriile pe care se lansează sateliții artificiali mențiți să constituie, prin asamblare, un cosmodrom sînt necesare o serie de manevre atît pentru modificarea vitezei, cît și pentru schimbarea corespunzătoare a planului orbitei. Operațiile de apropiere a doi sateliți în vederea cuplării lor sînt extrem de dificile. Dacă, de pildă, unul din sateliți dorind să-l ajungă pe celălalt și-ar mări viteza el nu ar ajunge din urmă satelitul urmărit, dar traiectoria s-ar modifica mutîndu-și perigeul în punctul în care a fost pus în funcțiune motorul. Realizarea sateliților de tip „Poliot“ permite efectuarea de manevre atît în planul inițial de mișcare, cît și

posibilitatea de manevră manuală să corecteze „ghinionul“ funcționării unui ansamblu automat. Importanța lansării navei „Voshod“ nu se rezumă, însă, numai la cele arătate pînă aici. Ea este cu mult mai mare pentru viitoarele zboruri spațiale căci, pentru prima oară în istoria cosmonauticii, oameni de știință de înaltă calificare au luat loc la bordul unei nave cosmice pentru a studia la fața locului ionosfera, comportarea diverselor aparate și a cosmonauților în cursul unui zbor cosmic. S-au făcut, ce-i drept, și pînă acum destule experiențe pentru pregătirea echipajelor umane în vederea călătoriilor cosmice. În U.R.S.S., de exemplu, de curînd, un grup de oameni a fost ținut patru luni într-o cabină spațială, simuîndu-se toate condițiile unui zbor interplanetar, bineînțeles, în afară de imponderabilitate. S-a constatat cu această ocazie că cosmonauții au nevoie de o perioadă de 10 pînă la 15 zile de aclimatizare, perioadă în care ritmul cardiac, somnul și efectuarea comenzilor au un procent mai ridicat de

In ultimul sfîrșit de „oră“

Omul primitiv a apărut la începutul epocii cuaternare, cam acum un milion de ani. O seamă de oameni de știință susțin că pitecantropul a trăit acum circa 850 000 de ani, omul de Heidelberg acum 500 000 de ani, neanderthalianul acum 40 000 de ani iar omul contemporan a apărut acum circa 20 000 de ani. Presupunînd că un milion de ani ar fi egal cu o „zi“ din evoluția speciei umane, împărțind această „zi“ în 12 ore ale unui cadran imaginar am avea primele „ore“ din viața omenirii.

Apariția omului-ființă rațională, cel mai important eveniment din istoria Pămîntului, ar trebui plasată pe acest cadran cu numai 14,4 minute înainte de sfîrșitul zilei.

Și să ne imaginăm și un al doilea cadran. Cele 12 „ore“ ar cuprinde de astă dată o perioadă de 20 000 de ani, vîrsta omului contemporan. Ar fi, însă, imposibil să includem în el fie și etapele mai importante ale progresului. Ne vom limita deci la epoca neolitică, cunoscută și sub numele de epoca de piatră, care s-a încheiat acum 10 500 de ani și la epoca de bronz care a durat pînă acum 4000 de ani. Desprinderea omului de Pămînt, etapă importantă în istoria omului contemporan și marcînd începutul unei ere noi, era cuceririi oceanului aerian, s-a întimplat acum 230 de ani. Acele celui de-al doilea cadran ar indica: ea a fost săvîrșită acum 8 „minute“...

În sfîrșit, să ne imaginăm și un al treilea cadran în care „ziua“ ar fi egală cu 230 de ani, avînd prin urmare vîrsta navigației aeriene. Primul avion ar fi apărut, conform indicațiilor acestui cadran, la ora 7 și 49,5 minute. Lansarea primului satelit artificial al Pămîntului, eveniment important din istoria aeronauticii, ar fi plasată la ora 11 și 47,5 minute. Cu alte cuvinte, era cosmică a început abia acum 12,5 „minute“.

Aplicînd același criteriu, un eveniment și mai important din această eră, pătrunderea omului în spațiul cosmic, s-a petrecut cu mai puțin de 1,5 minute în urmă.

Este un tablou concludent al accelerării neconținute a ritmului în progresul științific și tehnic al omenirii.

Rația alimentară normală a adultului

Esculap răspunde...

VIORICA — Galați: Asemenea operații, denumite rinoplastii, se fac și la noi în țară cu bune rezultate. Vă rugăm să vă adresați Spitalului de traumatologie, chirurgie plastică și reparatorie din Capitală.

O. NICOLAE — București: 1) Vom mai publica articole despre educație fizică fie în rubrica „...In corpore sano” fie în corpul revistei. Ne bucurăm că articolul „Vă prezentăm cultismul” v-a interesat și vă promitem prezentarea altor metode în viitor. 2) Citiți răspunsul dat tov. Bender Anton — Timișoara, în numărul trecut.

FLORICA PREDESCU — București: 1) Nevii sau negii nu prezintă nici un pericol, constituind doar un inconvenient estetic (uneori!). 2) Nu este indicată stoarcerea, tăierea cu foarfeca sau înțeparea nici unui neg, deoarece se poate maligniza (canceriza). 3) Tratatamentul modern al negilor constă în diatermo-coagulare cu ajutorul unui ac fin sau galvano-cauterizare, cu ajutorul unei anse subțiri. În anumite cazuri se folosesc cu succes razele röntgen (nevii vasculari). Ca tratament ajutător se vor folosi vitaminele și a-nume: vitamina C (1 g pe zi, timp de 7-9 zile) și vitamina PP (0,30 g pe zi, timp de 7-9 zile). 4) Pentru pistrii puteți aplica seara următoarea pomadă: Rp perhidrol 2 g + glicerina anhidrică 10 g + vaselină 1 g D.S. extern.

VASILE NICOLAE — București: 1) Numele corect al bolii de piele de care suferă prietena dv. este vitiligo și se caracterizează prin pete albe de formă neregulată și înconjurate de o zonă de hiperpigmentație. 2) Tratamentele sunt numeroase dar rezultatele sunt adesea decepționante. Dintre metodele terapeutice mai noi care produc pigmentări temporare vă recomandăm: badijonările locale cu esență de bergamote urmate de expunerea la soare asociate cu acid pantotenic și indeosebi vitamina H (acid paraaminobenzoic) câte 1-3 g pe zi. Un preparat reputat, fabricat recent în Elveția este Meladinine — comprimate și soluție. Se iau 3-4 comprimate pe zi în asociație cu aplicații locale pe petele albe, o dată pe zi, cu o oră înainte de expunerea la soare sau la razele ultraviolete. Preparatul sub formă de comprimate și soluție se poate obține cu rețetă eliberată de medicul specialist.

NAGHI F. — Arad: 1) Trebuie combătută, în primul rând, carența foliculinică printr-un tratament estrogenic mixt: local — pomadă cu estrogeni 10 la sută; general — ginosedol B, 5 mg, circa 15-20 mg. (3-4 fiole) lunar și estrolent 25 mg. (1 fiolă) la 4 săptămâni. Se recomandă concomitent sedative: bromuri (bromoval 2-3 pe zi), valeriană (t-ră valeriană 30 picături x 3 pe zi), injecții cu sulfat de magneziu. 2) Tratatamentul local va fi completat cu comprese cu soluții emoliente (infuzie de mușetel), onctiuni cu ulei de migdale dulci și (sau) liniment oleo-calcar.

FLORICA D. — Galați: Am mai discutat problema indicației operației de amigdale. În principiu amigdalectomia la copii se recomandă: 1) Când amigdalele dau tulburări respiratorii și infecții ale căilor respiratorii superioare 2) Când există infecții de vecinătate (otită acută sau cronică, adenopatie latero-cervicală etc.). 3) În cazul infecțiilor amigdaliene repetate și al flegmoanelor amigdaliene. 4) Când amigdala constituie un „focar de infecție” (nefrită, reumatism, purpură etc.) 5) Amigdalectomia este indicată și la copiii cu frecvente îmbolnăviri ale sinusurilor feței. 6) La purtătorii cronici de bacili difterici, streptococ hemolitic, micoze etc. Ultimul cuvânt îl are, bineînțeles, medicul specialist O.R.L.

Cabinet dentar în mediul rural

Cum cresc copiii

Creșterea în greutate și înălțime la copii se face neregulat în cursul anului. În lunile noiembrie-martie, adică iarna, creșterea în înălțime și greutate are aproximativ același ritm. Din martie până în august, adică primăvara și vara, creșterea în înălțime se face mai rapid iar creșterea în greutate se înțeținește până la oprimare. În perioada august-noiembrie copiii cresc mai mult în greutate, creșterea în înălțime stăgînd. La naștere, cea mai mare greutate o au în general copiii născuți în perioada iulie-noiembrie. Cauza acestor variații sezoniere trebuie pusă în legătură cu felul alimentației, durata șederii în aer liber și expunerea la raze ultraviolete, felul de viață etc.

Trebuie să precizăm de la bun început că televizorul nu este în mod normal dăunător vederii. Atunci cum se explică totuși faptul că unele persoane obosesc privind la televizor? Cauzele sînt multiple dar țîn mai puțin de televizor cît de lumina din cameră. De aceea se recomandă că pentru a evita efortul necesitat de adaptarea la contrastul dintre lumina televizorului și aceea a camerei aceasta să fie luminată uniform, chiar cu o lumină slabă.

O altă cauză este apropierea prea mare de ecranul televizorului. Distanța de televizor trebuie să fie respectată cu strictețe în funcție de tipul televizorului.

Adesea oboseala ochilor este mai accen-

tuată cînd imaginea de pe ecran tremură. Lucrul se explică, pe de o parte, prin împrejurarea că celulele vizuale sînt supuse la un efort crescut de adaptare la lumina iar, pe de altă parte, prin necesitatea acomodării care variază mereu în raport cu variațiile luminii.

Dar ce influență are televizorul asupra celor cu boli de ochi? Există părerea că televizorul este vinovat de producerea sau accentuarea strabismului (ochi sașii) la copii. Acest lucru este adevărat, cu mențiunea că strabismul nu se produce la copii cu ochi sănătoși, ci la cei cu defecte de construcție (vicii de refracție) a ochilor ca hipermetropia, astigmatismul etc. În acest caz se va

Grupa V-a de alimente este constituită din fructe și legume verzi consumate în stare crudă. Ele procură organismului mai ales calciu, fier, vitamina C și grupul B. Celulozele pe care le conțin sînt mai puțin iritante pentru organism.

Grupa VI-a de alimente cuprinde cartofii și alte legume consumate crude. Pe lângă valoarea lor calori-

Rația alimentară este cantitatea de alimente calculată în calorii care, consumată în timp de 24 ore, trebuie să acopere necesitățile energetice și plastice ale organismului. Exprimată cifric, rația trebuie să fie de aproximativ 3 200 de calorii, modificările urmînd să țînă seamă de vîrstă, starea de nutriție, activitatea și de numeroasele variații de climă care influențează organismul uman. În tot cazul, cantitatea de alimente consumată zilnic trebuie să fie în așa fel calculată încît individul respectiv nici să nu se îngrășe dar nici să slăbească, acoperind totodată consumul de energie.

De altfel, gastrotehnia — știința care stă la baza artei culinare — se orientează după principiul unei alimentații echilibrate, ale cărei componente chimice (proteine, lipide, glucide, elemente minerale, vitamine) urmează să acopere necesarul energetic și plastic al organismului, contribuind la refacerea țesuturilor uzate. Într-o alimentație rațională, nevoile zilnice de proteine trebuie să furnizeze 13-18 la sută din calorile rației de întreținere, lipidele 25-30 la sută din calorii iar glucidele, care reprezintă principala sursă de energie a organismului, 55-65 la sută din valoarea calorică globală a rației alimentare.

Pe de altă parte o rație alimentară-tip trebuie să țînă seama nu numai de compoziția nutrițională a alimentelor ci și de ceea ce specialiștii gastrotehniei numesc „tonusul emoțional”, adică de pofta de mîncare mai mică sau mai mare pe care o deșteaptă respectivele alimente.

Alimentele care intră în componența rației zilnice pot fi deci grupate în așa fel încît fiecare grupă să conțină alimente de același ordin și avînd un „tonus emoțional” apropiat.

Grupa I-a de alimente este compusă din: cărnuri, pește, ouă. Această grupă furnizează proteine de înaltă valoare biologică, într-un procent mijlociu de 18 la sută. Ele sînt cele mai bune stimulente ale poftii de mîncare cu o digestibilitate excelentă.

Grupa II-a de alimente conține lapte și brînzeturii, furnizînd indeosebi proteine, vitamină A și D, vitamine din grupul B, calciu. Aceste alimente stimulează în mai mică măsură apetitul, în comparație cu carnea iar digestibilitatea lor, cu excepția brînzeturilor, este cu mult mai redusă, ceea ce dă loc la unele stări de boală: scăderea poftii de mîncare, diaree, manifestări alergice (urticarie) etc.

Grupa III-a de alimente conține diferite feluri de grăsimi, a căror valoare alimentară țîne de aportul lor caloric concentrat. Agreeabile prin gustul și labilitatea lor, grăsimile saturează însă repede apetitul. Untul și untdelemnul sînt în general grăsimile cele mai bine asimilate în orice anotimp, spre deosebire de untura de porc și de gîscă ori de slănină mai greu digerabile și contraindicate în timpul verii.

Grupa IV-a de alimente grupează cerealele. Valoarea lor alimentară se datorește amidonului și mai puțin procentului lor scăzut de proteine și vitamină B, procurînd o sațietate rapidă și de lungă durată.

Citeva sfaturi despre alimentație

ESTE greșit să se consume carne la masa de seară, deoarece albuminele cărnii și ale peștelui (mai ales la copii și tineri) excită sistemul nervos și tulbură ivirea normală a somnului.

ADMINISTRAREA de doze mici de apă (50-100 g) în intervalul dintre mese ajută la o mai bună golire a conținutului gastric și pregătește stomacul pentru digestia alimentelor care urmează. Pediatra sovietică C. I. Ciulițkaia recomandă să se dea copiilor apă fiartă și răcită în mod organizat, în porții mici, înainte de fiecare masă sau în intervalul dintre mese. În anotimpul cald cantitatea poate fi mărită pînă la 100-200 g.

DUPĂ o formulă veche din Rusia, care este însă valabilă și astăzi, rația alimentară zilnică trebuie să fie alcătuită după aceste principii: 1) „Mîncîncă o cantitate de 5-7 ori mai mare de cartofi, legume și fructe decît toate celelalte alimente la un loc. 2) Adaogă lapte pînă la jumătate de litru pe zi. 3) Mîncîncă zilnic alimente crude, legume, rădăcini, salate ori fructe”.

NU ABUZAȚI de alimente acre. Acriturile (alimentația acidă) au un efect demineralizant destul de accentuat. Abuzul de oțet, murături, lămiș, roșii, ca și de fructe acide devine repede nociv organismului.

CONSUMAREA unor mici cantități de produse zaharoase înaintea meselor (de exemplu cîteva bomboane) micșorează considerabil (pînă la 50 la sută) cantitatea de mîncare ingerată la masa respectivă. Acest „aperitiv zaharat” este foarte util pentru persoanele cu tendință la obezitate sau pentru cele care vor să slăbească.

că, alimentele din această grupă conțin vitamina C. Legumele au procente proteice ridicate (25 la sută). Alimentele dintr-o grupă sau alta se pot înlocui reciproc. O rație normală, bine echilibrată, trebuie să conțină zilnic cîte un aliment din cele șase grupe arătate mai sus.

Dr. Arkadi Skvorțov

TELEVIZORUL ȘI VEDEREA

evita apropierea de aparat și privitul con-

tinuu.

Bolnavii de glaucom vor participa la vizionările de la televizor numai cu lumina aprinsă.

Celelalte categorii de bolnavi de ochi (miopii, presbiții) pot privi în voie televizorul dacă poartă ochelari de corecție. Televizorul este, de asemenea, indicat pentru copiii care au un ochi leneș. Jocul imaginii televizorului excită retina și poate fi util pentru reducerea vederii. În acest scop, copiii vor privi televizorul numai cu ochiul leneș, ochiul normal fiind acoperit.

Dr. E. S. Sovietov

★ FILMUL ★

Marile și micile secrete ale platourilor de filmare

Actorii de cinema sint foarte iubiți de spectatori. Poșta le aduce zilnic zeci de scrisori ai căror autori se interesează de creațiile lor, de planurile de viitor.

Și totuși, se pare că nu toți spectatorii înțeleg bine natura și particularitățile dificilei cariere de actor. Mai poți auzi în sălile de cinematografi dialoguri de felul acestuia :

„— Și se cheamă că muncesc ! Vin când vor, pleacă când vor...”

— Dar când intră iarna în bazine cu apă rece ? Sau sar din tren în plin mers ?

— Nu-s fraieri să sară din tren — răspunde prompt spectatorul sceptic și „informat”. Din tren „sar” manechine. Cît despre bazine, au apă caldă...”

Indiscutabil, trucajele sint mult folosite în filme. Dar sint situații cînd bazinele nu pot avea apă caldă și manechinele nu pot „sări” din tren — ca să ne referim la exemplele date de spectatorul sceptic. O astfel de situație, petrecută în timpul turnării filmului „Mantaua” cu Roland Bikov în rolul principal, a evocat în paginile revistei „Sovetski ekran” cunoscutul actor Alexei Batalov care, după cum se știe, a fost regizorul filmului. Să-i dăm, la rîndu-ne, cuvîntul.

Despre bazine cu apă caldă și altele...

„A doua zi — povestește Batalov — vremea s-a stricat și mai tare. Era un fel de lapoviță care curgea într-una. Dacă stăteai numai cinci minute afară te pătrundea pînă la oase.

Bikov răcise încă în ajun și nu numai că nu se simțea mai bine dar temperatura îi crescuse chiar. Pur și simplu nu vedeam cum am să-i pot cere să-și scoată mantaua și căciula pentru filmare. Căci în scena respectivă el trebuia să joace și să alerge îmbrăcat numai în jalnicul veston de funcționar al lui Akaki Akakievici...”

Pînă atunci nu credeam să existe un actor care să accepte o astfel de tortură. Numai dragostea fanatică pentru arta lui și o profundă conștiință actoricească l-au putut determina pe Bikov să facă ceea ce a făcut.

Aveam nevoie de ninsoare dar

cum știam că zăpada nu va cădea la comanda noastră am adus cîteva mașini de rumeguș.

Bineînțeles, rumegușul s-a muiat îndată dar, oricum, pe Bikov nu cădea chiar zăpadă.

A sosit momentul filmării. Bikov și-a scos mantaua și cu ochii închiși a început să urce încet scările. Părul ud i se lipise de față. Cîteva clipe a rămas așa, cu ochii închiși, și părea că vijelia umedă nu-l tulbură deloc...

După aceea a deschis ochii... Ochii priveau fix... fără să clipească... plini de lacrimi și de durere... S-a pipăit apoi cu mîini tremurătoare, s-a înfiorat tot și a țipat... Dar a țipat așa, că noi, care stăteam lîngă aparate, am tresărit de groază. Apoi a rupt-o la fugă pe coridorul lung, orbit de rumegușul ud care se involbură în aer, și țipa, țipa...

Era imposibil să crezi că țipa

același om care abia cu cîteva minute înainte tușea și vorbea cu o voce răgușită. Actorul învinsese în Bikov tot ceea ce omenește părea de neînvins.

Cînd am terminat scena, Bikov și-a deschis cu greu ochii înjetați, umflați...

Dar asta nu-i încă tot. Cum blestematul de rumeguș se lipsea de obiectivul aparatului a trebuit să repetăm scena de multe ori și Bikov a repetat-o cu aceeași forță și uimitoare meticulozitate de la început...”

Exotism și acțiune în „AVENTURI CĂZACEȘTI”

Ați auzit, desigur, de organizația cazacilor zaporojeni, de vestita „Seci” din secolele XVII și XVIII. Cazacii zaporojeni trăiau în insulele de pe Nipru. Indrăgosiți de libertate, ei nu înțelegeau să rabde jugul autocrației. Nikolai Gogol i-a descris în nemuritorul său roman „Taras Bulba”; Ilia Repin le-a închinat una din cele mai frumoase pînze ale sale, „Zaporojenii”. Poporul ucrainean îi glorifică în cîntece și legende.

Acum a venit rîndul cineaștilor. „Pe marea albastră”, film de aventuri eroice, realizat în culori și în două serii, pe peliculă de 70 mm, reînvie campania îndrăznească a cazacilor ucraineni care, cu bărcile lor ușoare, au coborît Niprul pînă la Kafa (azi Feodosia) pentru a ataca marea țîrg de sclavi și a-și elibera tovarășii căzuți în robie. Filmul este „pe șantier” la studioul „A. Dovjenko”, în regia lui Serghei Navrotski.

În atmosfera romantică și exotica a lumii libere a zaporojenilor se desfășoară dramatica poveste de dragoste dintre musulmana Zuleika, fiica unui pașă turc, și sclavul creștin Kuzma, tînr savant din Kiev.

Ce nu vor vedea spectatorii cînd vor viziona filmul „Război și pace”: elicopterul, la bordul căruia operatorii turnau scenele de masă.

Cariera unui tînr actor

Ce va urma?

Critica a fost unanimă în a aprecia că succesul comediei lirice „Pășesc prin Moscova” (scenariul G. Spalikov, regia G. Danelia, imaginea V. Iusov), care a primit la Cannes mențiunea de cel mai bun film pentru tîneret, a fost determinat în mare măsură de jocul cuceritor al foarte tînărului protagonist Nikita Mihalkov.

Un joc plin de atîta naturaleză ne-ar putea face să credem că interpretul are o solidă experiență actoricească. În realitate, Nikita abia se pregătește pentru cariera de actor, fiind un harnic și talentat elev al școlii de teatru „B. Sciukin”. Cît privește experiența, ea se rezumă la... trei filme.

Biografia cinematografică a lui Nikita Mihalkov a început în 1957. Atunci a apărut în primul lui rol, în filmul „Lumină în întuneric”. Rolul era mai mult decît modest, personajul interpretat n-avea o individualitate distinctă, ci se pierdea în anonimatul masei de figuranți. Dar la doisprezece ani — cît avea Nikita în 1957 — și un rol de figurant însemna ceva.

După cinci ani de pauză, în 1962, Nikita Mihalkov a avut parte, în sfîrșit, de un rol adevărat: Vadim, în „Aventurile lui Kroș”. Ca și Kolka din cel de-al treilea film al lui Nikita, „Pășesc prin Moscova”, personajul Vadim avea chiar vîrsta interpretului. Ceea ce l-a ajutat pe Nikita să-i înțeleagă ușor și să-i exprime veridic gîndurile, aspirațiile.

Succesul lui Nikita mai are însă și o altă explicație. Maniera lui de joc e foarte modernă. Iar ca tip, Nikita este reprezentativ pentru generațiile tîner de azi. I s-ar potrivi de minune o remarcă pe care o face un erou în filmul „Pășesc prin Moscova”, vorbind de o fată: „N-aș putea spune că e frumoasă dar e foarte simpatică și plăcută, cum sint toate fetele de azi”. Nikita este bine făcut, avînd frumusețea pe care o dă sănătatea și practicarea sportului, proprie atîtor tîneri de azi. Fața lui n-are o frumusețe care îți taie respirația dar este atrăgătoare, e expresivă. Ca și mulți alți actori tîneri — chiar colegii lui din „Pășesc prin Moscova” — Galina Polskih, Evgheni Steblov, Alexandr Loktev — Nikita Mihalkov marchează o îmbucurătoare realitate a zilelor noastre: marile frumuseți se detașează de pe un fond de armonie fizică generală.

Proiectele de viitor ale lui Nikita sint încă vagi. El așteaptă un altfel de erou decît cei de pînă acum. În așteptare, învață și... citește scenarii.

I. S.

...Și ceva despre tehnica trucajului

Ați încercat vreodată să ridicați un zid de cărămidă ? Dar o coloană de marmură ? În general e imposibil dar la „Mosfilm”...

Un metru pătrat de zid cîntărește acolo 800 de grame, o coloană de marmură poate fi mutată cu o mîină dintr-un loc în altul iar un scaun, aruncat în timpul unei încălțări, se lovește de fruntea actorului respectiv... și sare înapoi ca o minge.

Aceste, și multe alte, „minuni” se nasc în laboratorul de tehnica decorurilor al Studioului, unde chimia vine pe scară largă în ajutorul cinematografului. Datorită folosirii maselor termoplastice s-a ivit posibilitatea de a înlocui zidurile de gips sau chiar cele adevărate, de cărămidă.

Coloanele ușoare, havuzurile, vasele — toate se confecționează în atelierul de sticlă organică. Iar cînd veți vedea coifurile și căștile (din polistiroil) pe capetele eroilor din „Război și pace” vă va fi greu să credeți că n-ar fi adevărate. Ca și scaunul de care a fost vorba mai sus, pentru care lemnul a fost artistic înlocuit cu porolonul.

Acum imaginați-vă de cîte ordine și medalii vechi ar fi fost nevoie pentru un film ca „Război și pace” ! Nici dacă s-ar fi golit multe muzee nu s-ar fi adunat numărul necesar iar confecționarea lor ar fi cerut mult timp și cheltuială... În atelierul de sticlă organică ordinele și medalile se confecționează ușor și simplu, din modelit, un material sintetic a-nume creat parcă pentru obiectele cu relief mic.

● Cu prilejul comemorării a 70 de ani de la nașterea marcului cineașt ucrainean Alexandr Dovjenko, Studioul de filme de știință popularizată din Kiev a realizat o interesantă evocare a vieții și activității acestui maestru al peliculei cinematografice. Regizorul filmului este E. Grigorovici iar scenariul este semnat de B. Vinnički și I. Raciuc.

● Un original cineamanah sportiv a fost realizat de cineaștii azerbaidjeni. El cuprinde trei nuvele. Prima — „Prin pădurile de munte”, a regizorului Z. Kiazimov — este consacrată vinătorilor, a doua — „Forța gravitației”, regizor G. Seidbeili — atleților și a treia — „Dincolo de înălțimi”, regizor A. Tabaev — alpinistilor.

● Tînră poetă Bella Ahmadulina a scris scenariul filmului „Iazuri limpezi”, care evocă tinerețea celor ce au azi patruzeci de ani. Simpattiile poetei pentru cinema nu se limitează însă la acest scenariu. În filmul „Flăcăul din Ural” ea debutează și ca actriță. La rîndul lui, realizatorul acestui film, Vasili Șukșin (bine cunoscut spectatorilor noștri ca interpret talentat în „Doi Fiodori”, „Noi doi, bărbații”), a publicat în 1963 o eulegere de nuvele intitulată „Locuitorii satului”, a cărei valoare artistică a fost foarte apreciată de critica sovietică.

● În cei 40 de ani de existență, Institutul de cinematografie al U.R.S.S. a format peste 3.000 de specialiști. Circa 80 la sută din filmele sovietice se datoresc unor cineaștii care au fost elevi ai Institutului.

● Studioul „Turkmenfilm” și Studioul de filme experimentale intenționează să ecranizeze romanul lui Iuri Trifonov „Sete potolită”, închinat construirii canalului Kara-Kum. Va fi un film pe ecran lat, în două serii. Scenariul este semnat de I. Trifonov și regizorul B. Mansurov.

La Tokio: Yoi don —

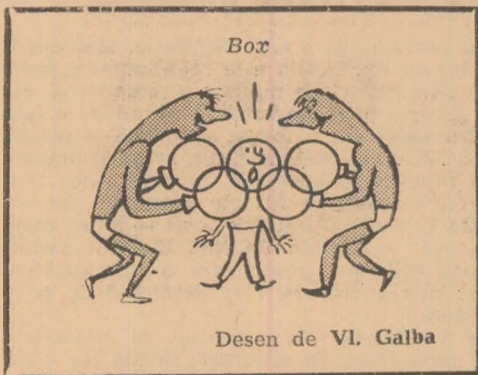
Atenție, start!

Reportajul de față a fost început încă la Moscova, cu câteva zile înainte ca pe stadioanele din Tokio să se facă auzit mult așteptatul semnal: „Yoi don — Atenție, start!”

Zilele din preajma startului au fost agitate, pline de emoție. Când a început, însă, la drept vorbind, această febră a startului? Căci nu e chiar atât de simplu să-i stabilești primele simptome.

Cu un an și jumătate înainte de începerea Olimpiadei de la Tokio, la celălalt capăt al lumii, la Rio de Janeiro, membrii consiliului Federației internaționale de atletism amator au aprobat, eșalonat pe ore și minute, programul tuturor celor treizeci și șase de probe de atletism. Din aprilie 1963 alergătorii, săritorii și aruncătorii știau deci când vor lua startul la Tokio și, poate, de aceea chiar de atunci au încercat primele emoții care acum au atins apogeul.

Dar încă cu mult înainte de asta, în seara zilei de 11 septembrie 1960, când pe stadionul arhiplin „Foro Italic” din Roma, în amurgul întunecat al sudului răsunau cuvintele calde de rămas bun:

„Arrivederci a Tokio, în 1964” — pe un alt stadion, pustiu și obișnuit din depărtata capitală a Japoniei, erau escavați primii metri cubi de pământ iar scrișnețul buldozerelor era parcă semnalul de start pentru începerea unor vaste lucrări.

Orinpiku (așa sună în japoneză cuvântul „Olimpiadă”) a pus stăpânire pe mințile multor japonezi acum cincizeci de ani. Japonia a cerut încă de pe atunci să i se acorde dreptul de a organiza cea de a VI-a ediție a Jocurilor Olimpice din 1916 dar primul război mondial a răsturnat toate planurile și stadionul olimpic Komazava, care și fusese construit, a rămas pustiu. Unul dintre noi doi a vizitat anul trecut capitala Japoniei. Pe atunci era greu de crezut că acest gigant, cu o populație de zece milioane de locuitori, va izbuti să se pregătească pentru Olimpiadă. Nu pentru că organizarea primirii celor mai buni sportivi din lume este o treabă foarte complicată, ci pentru că Tokio e nu numai cel mai mare și mai populat oraș din lume, ci și cel mai dezordonat.

Imaginați-vă o îngrămădire amețitoare de clădiri de diverse mărimi, străzi fără trotuare și iluminatie și chiar fără un sistem general de nomenclatură. La care mai trebuie adăugat un milion de automobile și motociclete care circulă complet fără faruri.

În acest oraș s-au făcut, însă, în vederea Jocurilor Olimpice pregătiri fără

precedent prin amploarea lor. De obicei Tokio trosnea din încheieturi din pricina cutremurelor, de data asta, însă, cutremurele n-au avut nici o vină. Mii de mașini și mecanisme de construcție au scurțat și au nivelat pământul, au răsturnat străzi vechi și au construit altele noi. Noaptea,

când lucrările de construcție se desfășurau cu cea mai mare intensitate, părea că toți locuitorii voiau să descopere o comoră fabuloasă, ascunsă într-un loc necunoscut.

Dar a trecut un an și acolo unde, până nu de mult, în pământul rebel erau înfipti, ca niște cuie, gigantiști stâlpi de oțel, a apărut o autostradă de mare vite-

ză suspendată la 20 de metri înălțime, au fost construite stadioane, hoteluri și piste sportive.

Se spune că Japonia a cheltuit pentru pregătirea Jocurilor Olimpice o sumă care ar fi îndestulătoare pentru lansarea unui om în Lună. Cercurile guvernamentale nu regretă, însă, sumele cheltuite, deoarece speră să recupereze cu prisosință miliardele de yen.

...Pregătindu-se să primească sportivi din 98 de țări, japonezii s-au gândit să-i bucure printre altele și cu mincărurile lor naționale. Așa se face că pe listele de bucate am descoperit și borșul nostru rusesc. Japonia e o țară cu locuitori de statură mijlocie dar, pregătindu-se în vederea unei invazii de uriași, organizatorii Olimpiadei au anunțat din vreme toate țările că în orașul olimpic vor fi instalate paturi lungi de 2 metri iar cei care nu vor încăpea în ele vor avea la dispoziție niște atașe speciale cu o lungime de 33 cm.

Hrana și somnul sint, desigur, condiții importante pentru dobândirea victoriei dar mai e ceva — e vorba de climă. Și cu clima nu-i de glumit. Ospitalierele gazde n-au ascuns oaspeților greutatea legată de clima Japoniei. Nu întâmplător, înainte de a fixa jocurile pentru luna octombrie, meteorologii cei mai încercați au analizat datele statistice culese în ultimii cincizeci de ani. Dar chiar și în aceste zile uscate de toamnă se prea poate să cadă tradiționalele ploii și ca umiditatea aerului să se mențină constantă: 80 la sută. Așa încât înainte de start problema unei cât mai bune acclimatizări a fost sarcina cea mai importantă a tuturor sportivilor. Dar aici n-au mai avut cuvântul meteorologilor, ci medicii.

V. Viktorov
M. Efimov

NOTE DE DRUM

Mașina noastră, un „Moskvi” cenușu, la volanul căreia se afla chiar proprietarul ei, Vladimir Pavlovici Baidakov, ieși din Colombo — capitala înecată în verdeață a Ceylonului și scaldată într-o boare caldă ce venea dinspre ocean. Deodată am cotit brusc spre stînga, pe o șosea îngustă, cu multe coturi.

Ne îndreptam spre nord-estul insulei cu viteza maximă. În întimpinarea noastră veneau, cu aceeași viteză excesivă, automobile prăpădite, de diverse mărci, cu vopseaua scorojită, autocamioane care scrișneau din toate încheieturile și motociclete bandajate cu sirmă. În Ceylon toate autovehiculele circulă cu viteza maximă, zboară ca pompierei la stingerea incendiilor. Stai în mașină, te rostogolești dintr-o parte în alta la cotituri și viraje brusce și te întrebi cuprins de uimire cum de mai ești întreg, ce forțe supranaturale te ocrotesc?

Urmările acestei goane nebunești se văd cel mai bine în localitățile unde există tinichigerii și ateliere de vopsit. În preajma lor zac, sumedenie, caroserii lovite. Un adevărat business pentru ateliere. Automobilele deteriorate, scoase din uz din pricina avariilor și a bătrîneții, sint reparate cu multă grijă deoarece, din considerente valutare, importul altor mașini a fost suspendat în insulă.

Cum am ieșit din Colombo șoseaua s-a transformat într-un culoar verde ce înainta printre două șiruri de cocotieri cu tulpini subțiri și curbate și de banani cu frunze groase, de un verde intens, sfîșiate de faimoasele ploii tropicale, când din înaltul cerului se prăvălesc nemilos adevărate puhoai de apă.

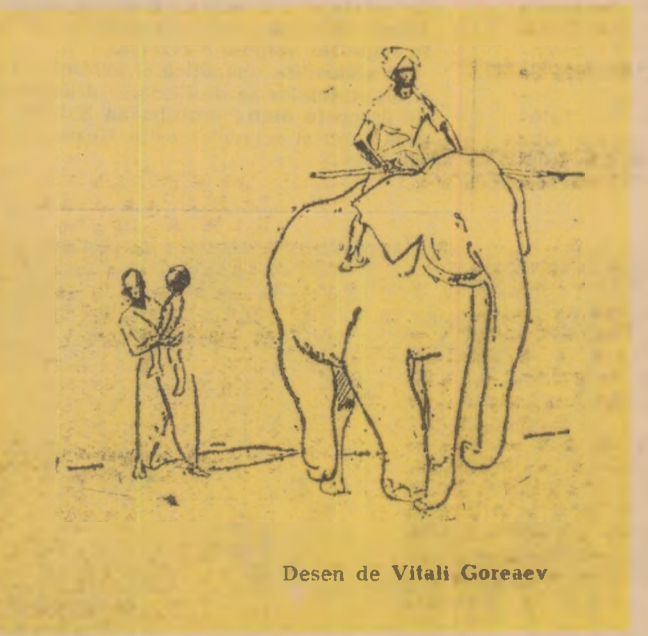
Ca să mă exprim în limbajul geografilor, populația Ceylonului este așezată „în fișii”. Ceea ce înseamnă că de-a lungul tuturor șoselelor, pe distanțe de zeci de kilometri, casele sint alinate numai de o parte și de alta a drumului și nu se depărtează nici cu un pas de el întrucât mai departe se întind fie plantații, fie jungla.

Cartografiile au calculat cu maximă exactitate că insula Ceylon are, de la capul Pedro, extremitatea nordică, pînă la capul Dondra, punctul sudic, o lungime de numai 432 de kilometri iar de la Colombo pînă la capul Sangaman-kand spre est, o lățime de 224 kilometri. Dar acest teritoriu mic cuprinde și jungla de nepătruns, populată de animale sălbatice, și mlaștini cu pitoni și crocodili, și munți înalți de două mii și peste două mii de metri, și zone cu umiditate tropicală, și regiuni secetoase. Iar dacă, bunăoară, la Colombo, actuala capitală a acestei uimitoare insule, domnește întotdeauna o căldură tropicală, la

Kandy, în casele oamenilor înstăriți se face seara foc ori se poartă șaluri groase de lînă pe umeri.

Vladimir Pavlovici Baidakov, un bun cunoscător al geografiei, istoriei și vieții de astăzi a Ceylonului, ne conducea chiar acolo, la Kandy, una din vechile capitale ale insulei.

Am străbătut o pădurice cu copaci suri, triști, pe ale căror crengi nu se zburăie păsărele sau fluturi și la a căror umbră nu crește nici măcar iarbă. Sint arborii de cauciuc. Coaja ficăruui arbore de hevea este crestată cu cuțitul și sub fiecare crestatură se află un vas din nucă de cocos, în care se scurge încet, picătură cu picătură, un lichid alb, viscos și o dată cu el și șilingii; apoi, șilingii se transformă în lire sterline, în milioane de lire sterline. Un mare număr de plantații continuă să fie pro-

prietatea unor firme străine, ca, de altfel, și plantațiile de ceai din munți.

Mașina luneca pe o șosea de-a lungul căreia se întindea parcă o nesfârșită grădină botanică. În micile lacuri pe care le zăream din goana mașinii zăceau într-o rină bivoli uriași. Capetele lor negre se înălțau deasupra apei. Pe multe din frunțile de ardezie ale bivolilor, chiar între coarne, sprijinindu-se pe un singur picior stăteau incremenite niște făpturi albe. Erau stîrci, păsări foarte frecvente în jurul lacurilor din Ceylon, ca pescărușii în piețele scandinave. Era pe la amiază. La un moment dat au început să ne iasă în cale elefanți. Cîteva dintre aceste animale atât de utile omului se scldau în riulețe, rostogolindu-se de pe o parte pe alta și stropindu-se cu jeturi puternice de apă.

In Ceylon, împărăția ceaiului

Insula are o sumedenie de lacuri, riulețe și riuri. Lucru uimitor, la lungimea insulei, care abia depășește patru sute de kilometri și la lățimea ei de două ori mai mică principalul riu, Mahaveli-Ganga, izbutește să șerpuiască pe o distanță de 330 de kilometri. Mahaveli-Ganga izvorăște chiar din regiunea către care ne îndreptam și anume din munții din preajma orașului Kandy. Se spune și, mai ales, se scrie că în riurile din Ceylon mișună crocodili, iar jungla e înțesată de elefanți sălbatici. Pe unele șosele există chiar indicatoare care avertizează: „Atenție, elefanți!” Se prea poate ca, uneori, elefanților să nu le placă zgomotul motorului sau lumina orbitoare a farurilor. Atunci e vai și amar de călători. Uriașele patrupede ies din hățisuri, opresc vehiculul și-l răstoarnă. Ziarele ceyloneze au relatat, într-un rînd, această întâmplare. Un tren strivise un pui de elefant. Cuprinși de furie, elefanți adulți au blocat trenul, virînd în sperieți călătorii din micile vagoane asemănătoare cu cele care circulă pe meleagurile noastre pe liniile ferate pentru copii. Și tot din ziare am aflat și despre un alt caz înspăimîntător: într-un autobuz care circula în afara unui oraș, de sub o banchetă a ieșit la iveală un șarpe boa cît toate zilele, lung de trei metri.

Noi n-am înțeles, însă, decît elefanți pașnici, trudituri ai ogoarelor. Ca să vedem șerpi boa ar fi trebuit să ne abatem din drum. Dar nu văm sfătuiască să faceți asta, nu atât din pricina șerpilor cît a unor viermi subțiri cît firul de păr care se înfig adînc în picioarele goale, de unde pot fi scoși extrem de greu și chinuitori.

Principalele bogății ale insulei sint în momentul de față trei culturi agricole care aduc veniturile cele mai mari. E adevărat că în Ceylon se cultivă și orez, și ananas, pe care-l înțelegem în orice pustiu, și felurite legume ca și mirodeniile pentru care au venit cîndva în insulă portughezii și olandezii, ca scorțișoara de pildă. Dar principalele culturi sint cocotierii, arborele de cauciuc și ceaiul, celebrul ceai ceylonez.

Nu știu cînd și cum a apărut în Ceylon arborele de cauciuc dar cocotierii se cultivă, neîndoios, din vremuri străvechi. Nu întâmplător, vechii greci numeau Ceylonul „coasta palmierilor de bronz”. Cît privește ceaiul, acesta este o plantă relativ tînără în insulă. Pînă în ultimul pătrar al vechiului trecut în Ceylon se cultivă cafea. Dar în deceniul al nouălea, plantațiile de cafea au fost atinse de o boală incurabilă, așa încît cafeaua a fost înlocuită de ceai.

Ceaiul se cultivă în munții către care tocmai ne îndreptăm. Și arborii de cauciuc își au locurile lor preferate. Cocotierii, hrana de bază a ceylonezilor, pot fi, însă, înțelși aproape pretutindeni. Nucă de cocos este materie primă pentru produse de cofetărie. Ea dă un ulei foarte căutat, fire pentru rogojini, pentru haine, sfoară și un material rezistent pentru nasturi și cești. Așa-numitul lapte de cocos este foarte hrănitor. Din laptele de cocos se prepară o băutură alcoolică — toddy și una și mai puternică, care se extrage după prepararea toddy-ului, numită arak.

Vsevolod Kocetov

Colțul părinților

Cum se formează caracterul

Cind fructiera cu mere a fost pusă pe masă, micuțul Dima de șase ani și-a ales fructul cel mai mare și mai rumen. Oaspeții au ris amuzați, mama încântată și-a înmănat tandru odorul pe părul auriu.

Dar, de fapt, se săvârșise o mare greșală. În felul acesta mama îngăduia copilului să-și aleagă și în viitor bucițele cele mai bune, fără a ține seama de cei din jur. Băiatul mergea astfel pe un drum la capătul căruia poate deveni un despot și un egoist.

Nu toți părinții au tăria să recunoască, dacă e cazul, că trăsăturile urite în caracterul copilului lor sînt, de obicei, rezultatul propriilor lor greșeli și eșecuri. De aceea acești părinți se prevalează de părerea foarte răspîndită că la om caracterul e înăscut, dat de natură și ivit de la sine, ca forma nasului sau culoarea ochilor.

Această părere este, însă, fundamental greșită. Deși ereditatea joacă, fără îndoială, un rol în formarea caracterului este greșit a ignora influența condițiilor exterioare, a mediului, a colectivului.

Să ne întoarcem la exemplul cu care am început articolul și să încercăm a dezvălui pe baza lui tehnica „modelării” unor trăsături de caracter cum sînt sensibilitatea, bunătatea, atenția față de cei din jur.

Văzînd că Dima și-a pus ochii pe mărul cel mai mare, mama ar fi trebuit să-l oprească cu blîndețe, amintindu-i că întii trebuie tratați musafirii. Mărul vizat ar fi ajuns, bineînțeles, tot la copil dar nu smuls de pe farfurie într-o totală nepăsare față de ceilalți. Ar fi ajuns cu o anumită „încărcătură” educativă. Din păcate mulți părinți ignorează cu desăvîșire importanța acestei „câi pedagogice”, arătîndu-se interesați numai de rezultat. De aceea, dormici să scurteze timpul necesar pentru ca copilul să-și însușească anumite deprinderi, reguli de comportare, acești părinți se limitează la povețe, observații, adică la ceea ce ar trebui de fapt să fie rezultatul educației.

Deseori astfel de părinți se plîng : „Îi spun,

ii spun, și degeaba. Parcă ai vorbi cu un pe-rete...”

Și, într-adevăr, morala nu e cel mai bun mijloc de formare a caracterului. Educația este o treabă grea, care cere timp și răbdare, și atîrnă în cea mai mare măsură de știința de a-i convinge pe copii nu prin morală, ci prin fapte.

Experiența pedagogilor arată că orice „lecție” inițială aplicată copilului nu trebuie să-i stîrmească nemulțumirea, sentimentul că e greu. E de ajuns să „otrăvești” cu enervarea sau cu zorirea o operație atît de simplă cum ar fi, să zicem, spălătul pe dinți și copilul își pierde cheful pentru această îndatorire. Amintirea primelor minute de „însușire” a acestei operații poate să rămînă pe toată viața și cine știe dacă ea nu va fi mai tîrziu pricina unei trăsături de caracter atît de neplăcute ca nepăsarea față de curățenie!

Și, dimpotrivă, dacă prima experiență este legată de senzații plăcute ea intră ușor și firesc „în natură”, devine o necesitate a copilului.

Dar de aici să nu se înțeleagă că e suficient un singur fapt și caracterul este gata! „Modelarea” calităților cere perseverență, răbdare, stăpînire.

Sînt bine cunoscute cuvintele lui A. S. Makarenko că formarea trăsăturilor de caracter începe din cea mai fragedă copilărie. Dacă părinții nu-și împiedică copilul să rupă la infinit din caiet foile pătate, dacă nu-l ajută la timp să fie atent, îngrijit, neglijența, lipsa de acuratețe, neatenția vor deveni inevitabil trăsături de caracter.

A păzi copilul la timp de deprinderi proaste, a încuraja și a dezvolta în el ceea ce este bun și frumos sînt cerințe ce țin de procesul de educare a caracterului, proces care trebuie desfășurat sistematic, cu cea mai mare atenție.

S. Rubinstein

Candidat în științe pedagogice

DISCUL PRIN POȘTĂ

O nouă posibilitate de a-și procura discurile preferate oferă oamenilor muncii de la sate

LIBRĂRIA „CARTEA PRIN POȘTĂ”

din București, str. Biserica Enei nr. 16

care expediază la cerere, prin poștă, ultimele noutăți de muzică populară, ușoară și simfonică, precum și piese de teatru, basme etc. înregistrate pe discuri.

Plata se face la primirea coletului.

La cerere, doritorii pot obține gratuit cataloage cu lista discurilor imprimate de „Electrecord” precum și prospectul cuprinzînd condițiile de expediere a discurilor.

Cereți
PRODUSELE
FABRICII DE
PIELĂRIE ȘI
ÎNCĂLȚĂMINTE

13 DECEMBRIE - SIBIU

„În fiecare sticlă un izvor de sănătate!”

SLĂNIC • HEBE • MALNAS
CACIULATA • LIPOVA
VILCELE

Beti
APE MINERALE
NATURALE

se găsesc de vânzare

LA MAGAZINELE ALIMENTARE, ...
CENTRE DE CURĂ ȘI RĂCORITOARE, ...

Gospodine!
COMPLETAȚI
ȘI REÎNNOIȚI
VESELA DV, CU
VASELE EMAILATE
GROASE ȘI DURABILE
IDEAL
PRODUSE DE
UZINELE
EMAILUL ROȘU
MEDIAS

Strămoșii peniței, creionului și cernelei

...Știați cu ce începe istoria peniței de oțel? Cu bețișoarele — pene care le foloseau scribii regelui asirian Assurbanipal? Acestea au fost strămoșele peniței. Semnele descende se săpau pe pietre, se zgiriau pe frunze de palmier, pe oase, pe bronz și pe aramă.

În școlile Greciei antice învățătorul îl cita pe Homer iar școlarii, ținând pe genunchi plăcuțe de ceară, scriau întimplări despre zei și eroi, adăugând la finele fiecărui paragraf: „Fii silitor, o copile, dacă nu vrei să fii biciuit”. Din când în când își întorceau, însă, bețișoarele cu capătul neascuțit și ștergeau rindurile strimbe „Fii silitor, o copile...”

Apoi s-a folosit la scris bețișorul de trestie. Tubulețul gol pe dinăuntru reținea picăturile de cerneală, care se prelingeau încet pe vârful ascuțit. Aceasta a fost penița care a acoperit, timp de câteva secole, papirusurile cu hieroglife egiptene, cu litere grecești și latine, cu dantelăria scrierii arabe. Apoi, timp de alte secole, ea a fost înlocuită de scrișul penei de gîscă ce acoperea pergamentul manuscriselor, rețetele alchimistilor și ordinele regale. Primele penițe de oțel au apărut în jurul anului 1820. Ele costau scump și posesorul penițelor de oțel sau de aur le înfigea cu grijă la capătul unor bețișoare încrustate cu diamante. Abia la începutul secolului nostru penița de oțel, fabricată de mașini, a devenit un bun general.

„Kara-taş” — „Piatra neagră”, lăsa urme clare pe alb. Era ținută în bețișoare de stuf sau în aparători de piele. Creioanele italiene din ardezie neagră au înlocuit apoi treptat bețișoarele de argint și de plumb. Pînă cînd, în secolul al XVI-lea, englezii au găsit în subsolul insulei lor grafit. Din blocurile pietrei moi ei au tăiat plăcuțe subțiri, pe care le-au șlefuit pînă au obținut condeie. Dar printr-un decret regal grafitul putea fi extras numai șase săptămîni pe an: regii se temeau că singurul zăcămint din lume se va epuiza prea repede. Și chiar așa s-a întimplat după două secole. Pictorii au început să deseneze din nou cu bețișoare de argint iar școlarii să scrie cu creioane de plumb. Pînă cînd, în 1795, francezului Conte i-a venit ideea să amestece praful de plumb cu argila. În întreaga Europă au luat atunci ființă fabrici care îmbrăcau mina de creion în cămăși din lemn de cedru și eucalipt. Așa s-a născut creionul de azi.

În străvechiul oraș roman Herculaneum savanții au găsit o cană de pămînt cu fund negru, acoperit de niște reziduuri. Această cană este cea mai veche călimară din câte se cunosc. De mai bine de o mie de ani s-a uscat în ea cerneala — funingine obișnuită dizolvată în ul. Cerneala roșie, a cărei compoziție în antichitate n-a putut fi încă precis stabilită, era scotită la Roma sfîntă: numai împăratul scria cu ea. „Divinului” August nici prin minte nu-i trecea că peste două mii de ani de acest privilegiu se va folosi armata de profesori din întreaga lume la corectatul temelor școlare.

Pergamentul a impus necesitatea unui nou amestec, care să se imbibe bine în picile. El a fost preparat din esența lipicioasă a „nucii de cerneală” — excrescențe pe frunzele bolnave ale stejarului și ulmului, amestecată cu sulfat de fier. Apoi taninul — substanța tanantă a „nucilor de cerneală” — a fost descoperit și într-un arbust mexican, și în călin, și în trestie. Învățății din Evul mediu păstrau cu strănădie secretul preparării „cernelii veșnice”. Scribii ruși din secolul al XV-lea au reușit să prepare cerneală din evas și bors, opărite într-un vas de fier ruginit. Încă în mijlocul secolului al XIX-lea, școlarii ruși de la țară zdrobeau bozile în piua, preparîndu-și astfel cerneala.

Cerneala cu care scriem azi este obținută din vopsele chimice.

(După „Nedelea”)

În prag de iarnă, casele de modă sovietice prezintă un milion din stofă de culoare deschisă, cu clape aplicate pe buzunare.

Turismul „Moskvici-408”, un nou model din binecunoscuta serie a „Moskvici”-urilor, produs de Uzina de automobile de mic litraj din Moscova. În comparație cu predecesorii săi, „Moskvici-408” are, pe lângă alte avantaje de ordin tehnic, motorul mai puternic, interiorul mai confortabil, o linie caracterizată prin suplețe și eleganță.

Profeția lui Byron

De obicei savanții privesc cu destul scepticism prorociile și profețiile de orice natură. Dar Kliment Timirișev, un savant alit de auster, și-a intitulat totuși un articol: „Profețiile lui Byron despre Moscova”. (Articolul a apărut în revista „Internaționala Comunistă” din 1919 și a fost inclus în culegerea de lucrări a lui K. A. Timirișev „Știință și democrație”).

Marele savant-botanist s-a manifestat cu acel prilej într-o ipostază neobișnuită pentru el, aceea de cercetător literar. Scris în 1823, poemul „Vîrsta de bronz” al lui Byron este o virulentă satiră politică la adresa monarhilor europeni care se uniseră în „sfînta alianță” pentru a lupta împotriva mișcării revoluționare crescînde. Poetul evoca războaiele lui Napoleon, al căror glas sinistru abia amuțise, campania din Rusia încheiată cu incendierea Moscovei și zdrobitoră înfrîngere a inamicului. În capitolul cinci al poemului, Byron are despre Moscova aceste accente profetice: „Unică, fără rival în istorie, tu vei rezista și pînă la acel pirjol al viitorului în care trebuie să piară toate imperiile din lume”.

În aceste cuvinte Timirișev a văzut nu întimplător o anticipație a vremurilor lui: acel „pirjol al viitorului” se petrecea chiar sub ochii savantului. Profeția lui Byron sau, mai exact, visul poetului se împlinea. Iată de ce austerul botanist era entuziasmat de viziunea poetului englez, care străpunsese timpul.

VA FI SALVAT TURNUL DIN PISA?

Pisa... Minutul oraș de pe fluviul Arno e vestit în întreaga lume ca patrie a lui Galileu, prin măreția edificiilor sale dar, mai ales, prin celebrul turn înclinat datînd din secolul XII. De la o vreme, în presa din întreaga lume apar din ce în ce mai des știri în care cititorii sînt informați despre pericolul care amenință turnul. Într-adevăr, turnul al cărui postament se înclină tot mai îngrăjorător urmează să se prăbușească într-o perioadă de timp relativ scurtă. Cauza? Infiltrarea apelor subterane care-i macină și-i înclină temeliele.

Acum cinci luni, ministrul italian al Lucrărilor publice a lansat un apel către arhitecții și constructorii din întreaga lume ca să participe cu proiectele sau soluțiile la salvarea vestitului turn. La nobila acțiune de conservare a acestei adevărate capodopere a arhitectonicii mondiale s-au oferit să participe și specialiștii sovietici.

În vederea concursului internațional inițiat cu acest prilej, inginerii din Moscova au început selecționarea proiectelor lor dintre care multe sînt de-a dreptul originale. Juriul constituit pe lângă Asociația de prieteni U.R.S.S.-Italia a și expediat o parte din ele la destinație. Unul dintre cei dinții care și-au expus proiectul a fost inginerul Dmitri Malkov, care propune consolidarea turnului printr-o grindă de oțel curbată în formă de bum-rang. O extremitate ar urma să fie încastrată în zid, cealaltă în temelie. Un alt proiect, oferit de profesorul Bor Vologodski prevede consolidarea solului în jurul fundărilor turnului.

Mai multe proiecte au fost întocmite și în diverse instituțe de cercetări din Moscova, unde echipe de specialiști conlucrează pentru a-și ajuta colegii italieni. Într-adevăr, constructorii moscoviți posedă o vastă experiență în consolidarea și restaurarea vechilor edificii. Recenți au salvat de la pieire o biserică din secolul XVIII situată în împrejurimile Moscovei și zidurile Kremlinului din Pskov.

A. B.

UMOR • UMOR • UMOR

Chinurile creației

Dacă v-ați încercat vreodată forțele în cîmpul ademenitor și nestatornic al literaturii, atunci știți cu câtă ardoare dorește un autor să-și vadă opera lipărită. De aceea, cînd mi-am terminat povestirea umoristică am vrut și eu, la rîndul meu, s-o văd publicată. Toate rudele și toți prietenii m-au asigurat că schița este la înălțimea lui Cehov și în orice caz la nivelul lui Lenci.

Încurajat, m-am dus la redacția unei reviste cunoscută. Un redactor de la secția literară mi-a luat manuscrisul și a început să-l răsfoiască fără grabă. Pe dinăuntru arătam liniștit dar pe dinăuntru parcă eram un ceainic clocotind pe aragaz.

— Nu-i rău — mi-a spus redactorul, după ce a terminat lectura. Ați mai publicat și în altă parte?

— Nu, pînă acum n-am publicat nimic — am răspuns cu un aer vinovat. Dar sper că...

— E clar — a spus redactorul. Dar de fapt asta n-are nicio importanță. Important e ca materialul să

fie bun. Iar schița dumneavoastră nu-i concepută rău. Mai lucrați-o puțin, reduceți-o la jumătate și veniți iar. O vom arăta șefului secției.

După cîteva zile m-am prezentat din nou la redacție. Șeful secției s-a apucat să citească povestirea mea redusă pe jumătate iar eu îl priveam cum îi priveșc pe milițieni șoferii care au provocat un accident.

— Ați mai publicat? — m-a întrebant șeful secției după ce a terminat de citit.

— Nu, n-am mai publicat, dar sper...

— Știți — m-a întrerupt șeful secției — schița se prezintă destul de bine. Mai prelucrați-o, reduceți-o la jumătate, faceți din ea o umorescă plină de haz și aduceți-o ca să o prezentăm redactorului șef-adjunct.

O săptămîină întregă mi-am lucrat și prelucrat, croit și răs-croit opera.

Citindu-mi umoresca, redactorul șef-adjunct a făcut asupra ei cu creionul tot felul de mișcări stranii iar eu îi urmăream creionul

cum urmărește pacientul cu o masea bolnavă acul bormășinei care se apropie ameninșător de gură.

— Ați mai publicat? — a glășuit în fine redactorul șef-adjunct.

— Nu, dar...

— Umoresca dumneavoastră are încă îndoiială un simbul de umor proaspăt. Dar n-ar fi mai bine să faceți din ea o miniatură? Doar cîteva cuvinte. Dar niște cuvinte pe cînte, care să-l facă pe cititor să ridă în hohote sau măcar să zîmbească cu un zîmbet larg. Mai lucrați, lucrați cu elan, apoi o vom prezenta redactorului șef.

Încă o săptămîină întregă mi-am trîmîntat creierii ca să fac din scurta umorescă o miniatură și mai scurtă, care să provoace cititorilor hohote de ris sau măcar un zîmbet larg.

În cele din urmă miniatură umoristică a fost gata. Redactorul șef-adjunct a transmis-o redactorului șef.

După două săptămîni am primit o scrisoare. Cu degete tremurătoare am deslăcut plicul și am citit:

„Stimate tovarășe auto! Din păcate nu avem oportunitatea să publicăm miniatură dumneavoastră umoristică din lipsă de spațiu, întrucît revista noastră este supraaglomerată cu alte materiale mai importante. Redactor șef, (semnătura)”.

Multă vreme m-am peripluit în chinuri cumplite din cauza acestui eșec. De cum se spune nu există rețetă fără bine. Peripeziile mele mi-au servit drept teren pentru o nouă schiță umoristică.

Cînd am prezentat-o redacției, mi s-a propus să o reduc. „La jumătate, poi încă o dată la jumătate apoi umorescă, apoi o miniatură” — mi-am amintit eu.

— Nu, am spus ferm, reduc nimic.

Și am subliniat, așa într-o doază, că am mai publicat în multe reviste.

Și, după cum vedeți, se făcuse mi-a apărut. Fără nici o tăietură.

V. Tumanov